

Быць
«ПЕРШЫМІ» —
Быць НАПЕРАДЗЕ
ЎСІХ

ЧЫРВЯНКА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

1

КАСТРЫЧНИКА 2020 г.

ЧАЦВЕР

№ 191 (29305)

АНЛАЙН
ШТОДНЯ

ЧЫРВЯНКА

ЦЫТАТА ДНЯ

Валянцін СЕМЯНЯКА, старшыня Пастаяннай камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу:

«Цяпер у Палаце прадстаўнікоў знаходзіцца 43 законапраекты. З іх 33 уключаны ў прыкладны графік разгляду на сесіі. Салідны блок пытанняў датычыцца рэгулявання эканомікі, навуковай, навукова-тэхнічнай, інавацыйнай дзейнасці. У адпаведнасці з даручэннем кіраўніка дзяржавы парламентам праведзена досыць сур'ёзная работа па падрыхтоўцы праектаў Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях і Працэсуальна-выканавачага кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях». Работа над гэтымі кодэксамі набліжаецца да завяршэння. Практычна кожны дзень праходзяць пасяджэнні профільнай камісіі, на якіх разглядаюцца ўсе пункты гледжання. Спадзяёмся, што ў найбліжэйшы час гэтая работа завершыцца, і мы атрымаем праекты якасных кодэксаў».

Залаты сямейны ўраджай

Восень, кастрычнік, пачатак бабінага лета. У такую пару мне шанце на сустрэчы з цікавымі, больш за тое — шчаслівымі людзьмі. Шпацыруючы па вёсцы Тарасава Мінскага раёна, я назіраў, як сямейная пара дружна ўвіхалася каля садовага дрэва, ашчадна здымаючы чырвоныя яблыкі. З добрым настроем, весела гаспадары складалі ў кошыкі спелую садавіну. І мне закарцела адчыніць брамку, бліжэй пазнаёміцца з імі. Віктар і Людміла ДРОБЫШЫ — так завуць маіх герояў — ветлі-

ва запрасілі на свой утульны і прыгожы падворак, пачаставалі налітымі сокам папяроўкамі, расказалі пра сёлетні ўраджай, які выдаўся надзіва шодры, падзяліліся сакрэтамі доўгага сямейнага жыцця. Слова за словам — і я даведаўся, што Віктар Цімафеевіч амаль сорак гадоў працаваў у саўгасе «Ждановічы» слесарам па рамонце газавага прамысловага абсталявання, Людміла Аляксандраўна працавала ў сістэме гандлю. Калі яны выйшлі на заслужаны адпачынак, пабудавалі ў

вёсцы свой дом і пераехалі сюды на сталае жыццё. А яшчэ Віктар і Людміла не прамінулі расказаць, што сёлета ў іх незвычайны год — пяцьдзясят гадоў сумеснага жыцця. Шчыра кажучы, я не адразу паверыў у гэты красамоўны біяграфічны факт — надта маладыя ў іх твары і юначыя агеньчыкі ў вачах. Я палічыў сваім абавязкам запрасіць іх папзіраваць, каб зрабіць «вясельны» партрэт на фоне раскошнага восні.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

КОРАТКА

• Выстаўка «Сцежкамі запаведнай прыроды», прымеркаваная да Года малой радзімы, адкрылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі.

• У Віцебскай вобласці рэалізуюць інавацыйны праект па стварэнні ІТ-класаў. Першыя чатыры такія з'яўляцца ў гэтым годзе на базе пяціх і дзясятых класаў ва ўстановах адукацыі абласнога цэнтра.

• У аграгарадку Крошын Баранавіцкага раёна мужчына знайшоў у садзе два снарады часоў Вялікай Айчыннай вайны.

Ведай свой край

ІНТЭР'ЕР ДЛЯ ЭСТРАДНАЙ ЗОРКІ

Глусчане сведчаць, што Філіп Кіркораў
заказаў на іх фабрыцы дзверы

Вольга БАЙКО дэманструе абсталяванне, якое зрабіла Глуск вядомым на ўвесь Савецкі Саюз.

На жаль, канкрэтнага пацвярджэння гэтаму не захавалася, але ўсё ж можа быць. Менавіта ў Глуску існавала вядомая на ўвесь Савецкі Саюз фабрыка па вытворчасці мэблі. Тыя, чыя маладоствы прыйшлася на пасляваенны перыяд, напэўна, памятаюць стыльныя каналы з драўлянымі спінкамі і круглымі падлакатнікамі. А шафы з люстэракамі яшчэ можна сустрэць у вясковых хатах. Зараз такой фабрыкі няма, але ёсць людзі, якія могуць згадаць гісторыю яе існавання.

СТАР. 15

Эканамічны ракурс

БОНУСЫ ІНІЦЫЯТЫЎНЫМ

Якія інвестыцыі
робяць перыферыю прывабнай
для ўласнай справы

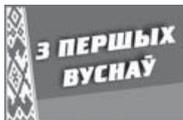
У беларуска-расійскім прыграніччы ўсё больш грамадзян разумеюць, што ў нас можна добра зарабіць. І не трэба нікуды ехаць — на радзіме ёсць магчымасць не толькі ўладкавацца на працоўнае месца з параўнальна высокай аплатай, але і распачаць сваю справу. І можна гэта зрабіць без пазык і крэдытаў, адпаведна, даўгоў. Стаць прадпрымальнікам магчыма незалежна ад узросту і адукацыі. І дзеля гэтага трэба нямнога: жаданне, трохі інтуіцыі і цярдэнне — ды, бадай, і ўсё, каб штомесяц атрымліваць дастойныя сумы грошай.

СТАР. 4

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

«Гэта форма работы дае станоўчы вынік»

Сустрэчай з кіраўніком Бранскай вобласці Расіі завяршыўся «губернатарскі тыдзень» Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі.

Кіраўнік беларускай дзяржавы заўсёды падкрэсліваў важнасць прамых рэгіянальных кантактаў паміж краінамі, і не толькі з Расіяй. Разам з тым камандзіроўкі расійскіх губернатараў у Мінск сталі лагічным працягам нядаўніх дамоўленасцяў паміж прэзідэнтамі дзвюх краін у Сочы.

Аляксандр Лукашэнка выказаў задавальненасць, што ў няпростах умовах пандэміі і абстрактнай міжнародных адносін па перымтэры Саюзнай дзяржавы былі знойдзены шляхі ўзаемадзейнення паміж Беларуссю і Расіяй, якія прыносяць адчуваемы эканамічны эфект абодвум бакам.

«Таму Форум рэгіёнаў і ўвогуле гэта форма работы рэгіянальных лідараў, рэгіянальнага бізнесу з Беларуссю дае станоўчы вынік. Да гэтага мы больш чым на два мільярды долараў заключалі кантракты на такіх форумах, а на сёлетнім — амаль палову ад шасці папярэдніх. Добры рывок наперад», — ацаніў вынікі Форуму рэгіёнаў Прэзідэнт.

«Мы думаем аднолькава, мы дзейнічаем аднолькава, у нас падобныя эканомікі»

Кіраўнік дзяржавы назваў Бранскую вобласць не проста суседзям — вельмі сяброўскай для Беларусі рэгіёнам, дзе жывуць людзі, якія «абсалютна нічым не адрозніваюцца ад беларусаў».

«Гэта не тое, што блізкія, гэта адзін народ, абсалютна адзін, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Мы думаем аднолькава, мы дзейнічаем аднолькава, у нас падобныя эканомікі. Нюансы, яны заўсёды былі і будуць, але мы поўныя рашучасці іх вырашыць. І думаю, што вольны рынак у Беларусі якраз будзе садзейнічаць вырашэнню падобных нюансаў».

За сем месяцаў 2020 года тавараабарот паміж Беларуссю і Браншчынай склаў каля 355 мільёнаў долараў, што трохі вышэй, чым у аналагічным леташнім перыядзе, звярнуў увагу кіраўнік дзяржавы.

«Але, думаю, калі мы з вамі замахнёмся, то ў другім перыядзе вашага знаходжання на пасадзе дакладна зможам падвысіць да мільярда долараў тавараабароту Беларусі і Бранскай вобласці», — лічыць ён.

Аляксандр Лукашэнка бачыць добрыя перспектывы ў развіцці, перш за ўсё, прамкааперацыі і міжгаліновага ўзаемадзейнення. Асновай для далейшага росту ён назваў сумесную работу ў сельскай гаспадарцы, прамысловасці і будаўніцтве.

«Ведаю, што вы рэалізуюеце вельмі вялікія праграмы. Іх шмат — пачынаючы ад сельскай гаспадаркі да дарожнага, жыллёвага будаўніцтва і гэтак далей. Калі мы будзем для вас карыснымы, будзем вам удзячныя, калі вы нас запрасіце і накрэсліце недзе на карце Бранскай альбо ў іншым рэгіёне квартал і скажаце: вольны рынак у Беларусі дае станоўчы вынік», — паабяцаў Прэзідэнт.

Ён выказаў пажаданне, каб жыхары яшчэ аднаго расійскага рэгіёна ўбачылі менавіта комплекснае будаўніцтва ад беларусаў. Гэта датычыцца і прывядзення ў парадак дарог. Удзел у будаўнічых праектах Браншчыны выгадны для беларусаў з-за блзкай адлегласці, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Беларуская дзяржава зацікаўлена ў экспарце будаўнічых паслуг і таму, што мае, па словах Прэзідэнта, пэўны іх лішак на ўнутраным рынку. «Мы захавалі ўсе трэсты, якія былі некалі створаны ў саветскія часы. Мы іх перааснавалі і нам вельмі важна загрузіць гэтыя магутнасці, — патлумачыў ён. — Тое, што мы будзем у Беларусі, быццам бы і не мала, але гэта недзе працэнтаў 70—80 ад магутнасці. Хацелася б атрымаць падрады, асабліва ў Расіі».

«Трэба дапаўняць адно аднаго, а не канкурураваць»

Адносна сумесных з Беларуссю прадпрыемстваў, якія маюцца на Браншчыне, Аляксандр Лукашэнка выказаў пажаданне выбудоўваць работу такім чынам, каб дапаўняць адно аднаго.

«Але ні якім чынам **каб не біліся лямі, не дубіравалі і тым больш не канкуруравалі адно з адным — нам гэта не трэба. Лепш мы разам аб'яднаем ся і будзем канкурураваць на іншых рынках**», — сказаў ён.

Прэзідэнт таксама выказаў гатоўнасць стварыць у Беларусі сумеснае прадпрыемства па вырабе будаўнічых матэрыялаў.

У сваю чаргу, Аляксандр Багамаз адзначыў, што Беларусь і Бранскую вобласць звязваюць добрыя адносіны ў самых розных сферах — ад эканомікі да культуры. Больш за траціну знешнегандлёвага абароту гэтага расійскага рэгіёна прыпадае на Беларусь.

«Вы правільна сказалі: мы — суседзі. У нас у Беларусі шмат пражывае сяброў, знаёмых, сваякоў. І мы не па чутках ведаем, што адбываецца ў Беларусі. Мы заўсёды за вамі імкнемся, заўсёды з вас бралі прыклад. Нас, вядома, здзіўляюць чысціня і дагледжанасць, дарогі. Ды і наогул усё, што сёння робіцца ў Беларусі», — сказаў губернатар Бранскай вобласці.

Па выніках размовы з Прэзідэнтам Аляксандр Багамаз паведаміў журналістам, што атрымаў падтрымку на стварэнне ў яго рэгіёне пляцоўкі па рэалізацыі беларускіх калійных угнаенняў. Ён адзначыў, што ў Бранскай і суседніх з ёй расійскіх абласцях развіваецца сельская гаспадарка, кожны год усё больш уносіцца мінеральных угнаенняў. «І праблему мы сёння адчуваем усё — гэта пастаўка менавіта калійных угнаенняў», — сказаў губернатар.

Аляксандр Багамаз заўважыў, што ў Гомельскай вобласці, якая мяжуе з Бранскай, будзеца новае прадпрыемства па здабычы і вытворчасці калійных угнаенняў. Аднавядна, складаецца добрая лагістыка, каб з пляцоўкі на Браншчыне гандляваць угнаеннямі ва ўсёй Цэнтральнай федэральнай акрузе Расіі.

Акрамя таго, размова вялася пра стварэнне сумеснай базы па ўкараненні сучасных тэхналогій у сельскай гаспадарцы, абмоне вопытам, ўзаемадзейні ў навуковай сферы.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Парламенцкі дзённік

КАНСТЫТУЦЫЯ, БЮДЖЭТ, АДМІНІСТРАЦЫЙНЫ КОДЭКС

Тры вяршыні восенскага маршруту дэпутатаў

Больш за 30 законапраектаў рыхтуецца да разгляду на восення сесіі Палаты прадстаўнікоў, якая адкрыецца 2 кастрычніка. Першараднаму ўвагу дэпутаты павінны ўдзяліць закон сацыяльна-эканамічнага блока, які забяспечвае ўстойлівы эканамічны рух, эфектыўнае развіццё бізнес-асяроддзя і сацыяльнае абарону грамадзян, скажаў на пасяджэнні Савета Палаты прадстаўнікоў яе старшын Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА.

«Дэпутатам корпусу сёмага склікання ўпершыню трэба разгледзець пакет бюджэтных дакументаў краіны на будучы год, — паведаміў ён. — Дэпутаты ў складзе міжведамасных рабочых груп прымаюць ужо ўдзел у рабоце над рэспубліканскім бюджэтам на 2021 год і змяненнямі ў Падатковы кодэкс. Наша агульная задача — каб бюджэт быў эфектыўны, забяспечвае эфектыўнае расходванне сродкаў, даў магчымасць у поўным аб'ёме выкарыстаць сацыяльна абавязальнасць дзяржавы».

Дэпутатам трэба будзе ўдзельнічаць у рабоце па абнаўленні Асноўнага закона краіны з прыцягненнем самага шырокага кола зацікаўленых, звярнуў увагу спікер.

«Канкрэтныя прапановы парламентарыяў па гэтым пытанні павінны быць прадстаўлены да канца кастрычніка ў Пастаянную камісію па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце, — адзначыў Уладзімір Андрэйчанка. — Неабходна таксама актыўна далучыцца да работы па фарміраванні праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на будучую пяцігодку, удасканаленні выбарчага заканадаўства, заканадаўства аб палітычных партыях, мясцовым кіраванні і самакіраванні, іншых ключавых прававых актаў, што датычацца палітычнага ўладкавання нашай дзяржавы. Так, дэпутаты ўжо накіравалі ў адпаведную міжведамасную рабочую групу шэраг прапаноў па пашырэнні паўнамоцтваў урада і мясцовых органаў улады».

Старшыня Палаты прадстаўнікоў таксама заявіў, што ў высокай ступені гатоўнасці знаходзяцца праекты КаАП і ПВКаАП.

«У міжсесійны перыяд Пастаянная камісія па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце правяла вялізную работу па гэтых кодэксах, — сказаў ён. — З удзелам прадстаўнікоў розных дзяржаўных органаў, бізнес-сулолак і навуковых устаноў разгледжаны каля 400 заўваг і прапаноў. Усе ўзростасці, якія засталіся, трэба адрацаваць у найбліжэйшы час, каб у лістападзе мы іх разгледзелі на пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў».

Занятасць

БЕСПРАЦОЎНЫХ — НА 16 % МЕНШ, ЧЫМ ЛЕТАСЬ

Колькасць занятых у эканоміцы ў I паўгоддзі гэтага года склала 4 мільёны 323 тысячы чалавек, што на 0,3% менш, чым у I паўгоддзі мінулага года. Пра гэта гаворыць аналітычная інфармацыя, падрыхтаваная ўпраўленнем эканамічнага аналізу Галоўнага ўпраўлення манетарнай палітыкі і эканамічнага аналізу Нацыянальнага банка краіны.

Арганізацыямі (без уліку мікраарганізацый і малых арганізацый без ведамаснай падпарадкаванасці) у чэрвені гэтага года было прынята на работу 54,8 тысячы чалавек (1,9% спісачнай колькасці работнікаў у сярэднім за чэрвень). Па розных прычынах звольнена 59,3 тысячы чалавек (2,1% сярэднямесячнай колькасці). Колькасць беспрацоўных, зарэгістраваных у органах па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, на канец ліпеня гэтага года склала 10,1 тысячы чалавек, што на 16% менш, чым на канец ліпеня мінулага года, і на 1,3% больш, чым на канец чэрвеня 2020 года. Узровень зарэгістраванага беспрацоўя на канец ліпеня сёлета склаў 0,2% ад колькасці работнай сілы.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Новы эмір Кувейта афіцыйна ўступіў на трон

Наследны прынц Кувейта Шэйх Наваф аль-Ахмед аль-Джабер ас-Сабах прыведзены да прысягі і стаў новым эмірам краіны, паведаміла Kuwait News Agency. Урачыстая цырымонія адбылася ў парламенце краіны. Падчас прывядзення да прысягі новы эмір пакляўся захаваць і абараніць Кувейт, а таксама працягнуць палітыку папярэдняга кіраўніка. 83-гадовы Наваф аль-Ахмед аль-Джабер ас-Сабах змяніў на гэтай пасадзе шэйха Сабаха аль-Ахмеда аль-Джабера ас-Сабаха, які памёр няпрэрадна ва ўзросце 91 года ў ЗША, дзе ён знаходзіўся на раэбілітацыі пасля аперацыі. Сабах кіраваў краінай са студзеня 2006 года. У Кувейце абвешчана 40-дзённая нацыянальная жалоба. Ужо падчас шпіталізацыі Сабаха яго зводны брат наследны прынц Наваф быў надзелены шэрагам уладных паўнамоцтваў. Згодна з Канстытуцыяй Кувейта, спадчынік прастола пасля смерці кіраўніка аўтаматычна становіцца эмірам, але прымае ўсю паўнамоцтва ўлады толькі пасля прынясання прысягі перад парламентам.

Парламент Ізраіля ўхваліў абмежаванні на пратэсты

Кнэсет ухваліў закон, які прадугледжвае магчымасць увядзення абмежаванняў пры правядзенні вулічных дэманстрацый у рамках мер па барацьбе з каранавірусам. Аб гэтым паведаміла выданне The Times of Israel. Закон надзяляе ўрад краіны правам забараняць жыхарам краіны аддзяляцца ад іх дома больш чым на адзін кіламетр, каб прыняць удзел у пратэстах, а таксама абмяжоўваць максімальную колькасць удзельнікаў сходаў на вуліцы да 20 чалавек. The Times of Israel адзначае, што гэтыя

забароны, у прыватнасці, закрануць штотыднёвыя акцыі пратэсту, якія ладзяць жыхары краіны каля рэзідэнцыі прэм'ера Ізраіля Біньяміна Нетаньягу. Як вядома, у сярэдзіне верасня ў Ізраілі ўвялі рожым агульнанацыянальнага каранціну з-за росту колькасці выпадкаў заражэння каранавірусам. Меркавалася, што ён будзе дзейнічаць падчас трох нацыянальных свят да 10 кастрычніка. Жыхары павінны заставацца ў радыусе аднаго кіламетра ад дома, а ўсе прыватныя прадпрыемствы, акрамя тых, без якіх нельга абысціся, закрытыя.

Disney ў ЗША звольніць 28 тысяч супрацоўнікаў паркаў забаў

Амерыканская Walt Disney Co., найбуйнейшая ў свеце кампанія ў сферы забаў і медыя, паведаміла аб планах скараціць 28 тысяч супрацоўнікаў яе тэматычных паркаў у ЗША на фоне крызісу, выкліканага пандэміяй. Гэта аб'ява была зроблена неўзабаве пасля таго, як улады Каліфорніі сігналавалі, што парк забаў Disneyland Resort, верагодна, застанецца закрыты ў найбліжэйшай будучыні з-за апасенняў, звязаных з COVID-19. Работнікі, якіх звольнялі, з красавіка знаходзіліся ў неаплачана адпачынку з захаваннем медыцынскай страхоўкі. Прыкладна траціна з іх працуюць на ўмовах няпоўнага рабочага часу, адзначаецца ў паведамленні Disney. У найбліжэйшы час кампанія плануе ўступіць у перагаворы з прафсаюзамі для абмеркавання «наступных крокаў». Disney адзначае, што становішча, выкліканае негатывым уздзеяннем пандэміі, «пагоршылася ў Каліфорніі з-за нежадання ўлад штата здымаць абмежаванні, якія дазволілі б аднавіць працу Disneyland». Высокапастаўлены чыноўнік дэпартаменту аховы здароўя штата заявіў, што сітуацыя ў акрузе Орындж, дзе знаходзіцца галоўны тэматычны парк Disney, не адпавядае патрабаванням, якія дазволілі б аслабіць абмежаванні ў дачыненні да бізнесу, паведаміла The Wall Street Journal.

3 нагоды

Катэгорыя шэсцьдзясят плюс

Сёння адзначаецца Міжнародны Дзень пажылых людзей

У структуры насельніцтва яны складаюць не менш за 15%, і які ва ўсіх развітых краінах, у нас штогод расце іх доля. Каля 2,5 мільёна беларусаў атрымліваюць пенсіі, пры гэтым каля 24% пенсіянераў працягваюць працаваць. Якія меры сацыяльнай падтрымкі сёння даступныя і запатрабаваныя ў пажылых людзей, а таксама пра тое, што перашкаджае мужчынам «дагнаць» жанчын на працягласці жыцця, расказалі спецыялісты.

Больш за 600 тысяч пенсіянераў працягваюць працаваць

Яшчэ 10 гадоў таму пажылых людзей у краіне было 13%. Але працягласць жыцця, у прыватнасці, на еўрапейскім кантыненте, расце, і наша краіна — не выключэнне. Таму з кожным годам доля людзей сталага веку павялічваецца.

— Павелічэнне колькасці пажылых людзей закранае ўсе бакі нашай жыцця. Гэта не толькі сістэма аховы здароўя і сацыяльнай абароны, але і ўстановы культуры, спорту і турызму, адаптацыя і даступнасць транспарту. З улікам гэтай праблематыкі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны распрацавала праект Нацыянальнай стратэгіі «Дастойнае даўгалецце — 2030», — расказвае намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны **Аляксандр РУМАК**.

Адным з немалаважных аспектаў жыцця пажылога чалавека з'яўляецца матэрыяльны дабрабыт. Каля 2,5 мільёна беларусаў атрымліваюць пенсію па ўзросце, за выслугу гадоў, па інваліднасці. Сярэдні памер працоўнай пенсіі — 473 рублі 82 капейкі.

— Нягледзячы на розныя сацыяльна-эканамічны змены, выплата пенсій вядзецца рэгулярна ва ўстаноўленыя дні, — падкрэслівае намеснік міністра.

Выплачваюцца і надбавкі па ўзросце — пенсіянерам, якія дасягнулі 80 гадоў, пенсіядам 1-й групы. Больш за 600 тысяч пенсіянераў у Беларусі працягваюць працаваць (а гэта 24%). Каля 10 тысяч пажылых людзей штогод атрымліваюць або штомесячна, або аднаразова дапамогу. Апошняя налічваецца пасля звароту ў органы сацыяльнай дапамогі, калі сталы чалавек мае патрэбу ў дарагіх леках, аперацыі. Памер такой дапамогі дасягае 10 бюджэтных працягчанага мінімуму (цяпер ён складае 256 рублёў 10 копеек).

— Сацыяльныя службы не чакаюць, пакуль чалавек звернецца сам, а абследуюць умовы жыцця адзіночкі людзей сталага веку. Штогод такім чынам наведваюць каля 200 тысяч чалавек. За першы квартал гэтага года абследаваны 140 тысяч адзіночкі пажылых людзей. Дапамога, якая ім патрабуецца і аказваецца найчасцей, — ремонт даху, электраправодкі і газавога абсталявання, — расказвае **Аляксандр Румак**.

Дарчы, у структуры сацыяльных службаў у краіне дзейнічае 71 гаспадарчая брыгада, якая аказвае паслугі па доглядзе прысядзібных участкаў, і 148 мабільных брыгад, якія выязджаюць для аказання сацыяльных паслуг на аўтамабілі. Акрамя таго, маецца 1200 стацыянарных і нестацыянарных пунктаў па аказанні сацыяльных паслуг. Пераважна такія брыгады і пункты размешчаны ў сельскай мясцовасці, дзе доля пажылога насельніцтва вышэйшая, чым у гарадах.

Адным з самых запатрабаваных у пажылых людзей з'яўляюцца паслугі дома. Сёння іх атрымлівае 95,5 тысячы беларусаў. У штогод колькасць людзей, якія маюць патрэбу ў доглядзе дома, расце прыкладна на 1%.

— Сацыяльны работнік наведвае пажылога чалавека два-п'яць разоў на тыдзень. Ёсць і паслугі спецыялістаў, калі стары чалавек не можа пра сябе паклапаціцца. Пры пяціразовым наведванні па дзве гадзіны ў дзень кошт паслугі складае каля 30 рублёў у месяц. Такую суму аплачваюць тыя пажылыя людзі, якія маюць дзяцей. Адзінокія і малазабеспечаныя вызваляюцца ад аплаты. Праўда, каля 80% нашых падапечных маюць дзяцей — тыя аплачваюць паслугі сабработніка, — адзначае **Аляксандр Румак**.

Далечванне і аздараўленне ў санаторыі — без чаргі

Свае карэктывы ў работу сацыяльных службаў сёлета ўнесла распаўсюджванне каранавіруснай інфекцыі. У сувязі з гэтым была прыпынена дзейнасць аддзяленняў дзённага знаходжання. Тым часам актыўна вялася дастаўка прадуктаў, лекаў і іншых неабходных тавараў.

— Мы разгарнулі такую работу ў сакавіку, інтэнсіўна дзейнічалі ў красавіку-маі. Сацработнікі і валанцёры працавалі штодзённа без выхадных. І цяпер гэта дзейнасць не

спынена, заяўкі па-ранейшаму прымаюцца, — паведаміў **Аляксандр Румак**.

Намеснік міністра звярнуў увагу, што з 20 мая адзіночкі пенсіянеры, якія перанеслі каранавірусную інфекцыю, з медустаной пры жаданні маглі адразу паехаць на двухтыднёвае далечванне ў санаторыі. Чатыры здраўніцы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны прымалі такіх людзей (санаторыі «Ясельда», «Белая Вежа», «Беразіна» і «Вяжуці»). Такое далечванне прайшлі 475 чалавек. А з ліпеня на аздараўленне і санаторна-курортнае лячэнне ў гэтыя санаторыі пенсіянеры, якія перанеслі COVID-19, маглі паехаць без чаргі.

Што пагаршае якасць жыцця ў старасці?

Адным з важных аспектаў якасці жыцця пажылога чалавека з'яўляецца стан яго здароўя.

— Сённяшняя тэхналогія, у тым ліку імплантацыя суставаў, аортакаронарнае шунціраванне, трансплантацыя дазваляюць павялічыць працягласць жыцця. У жанчын яна дасягае 78 гадоў. У мужчын, на жаль, больш чым на дзесяць гадоў менш — 64, — кажа **гадоўны пазаштатны спецыяліст па геранталогіі Міністэрства аховы здароўя Людміла ЖЫЛІВІЧ**. — І карані гэтай праблемы — у дзяцінстве. Калі чалавек курыў 50 гадоў, а ў старасці кінуў, то чакаць, што ўсе негатывыя наступствы адразу знікнуць, не трэба. Але пры гэтым калі ў 60 гадоў кінуць курыць, то рызыка раптоўнай каранарнай смерці зніжаецца на 25%. На жаль, такія фактары рызыкі, як курэнне, ужыванне алкаголю, маларухомы спосаб жыцця пакуль не даюць мужчынам «дагнаць» жанчын на працягласці жыцця.

Герантолаг падкрэсліла, што ёсць пяць-шэсць хранічных захворванняў, якія істотна пагаршаюць якасць жыцця ў сталым узросце. Сярод іх — хваробы сістэмы кровазвароту, у першую чаргу, хранічная сардэчная недастатковасць, а таксама цукровы дыябет. Вялікую праблему ствараюць і хваробы апорна-рухальнага апарату. Яшчэ адна бяда, з якой сутыкаюцца пажылыя людзі, — дэмэнцыя. Колькасць яе выпадкаў расце, што таксама з'яўляецца наступствам павелічэння працягласці жыцця.

— У 10% пажылых людзей назіраецца ранняя праява дэмэнцыі. Яны захавалі

самакрытыку і моцць звярнуцца па дапамогу. Існуюць метады для прафілактыкі і спынення развіцця дэмэнцыі. Наступная фаза — калі людзі не захавалі крытычнага стаўлення да сябе і патрабуюць догляду. Іх блізкія сутыкаюцца з праблемай: яны вымушаны пакінуць работу, каб дапамагчы такому чалавеку, — адзначае **Людміла Жылівіч**.

Аляксандр Румак паведаміў, што з гэтага года ўнесены змены ў пералік сацыяльных паслуг пажылым людзям. З'явіліся магчымасці, у першую чаргу для людзей з дэмэнцыяй, дастаўляць іх на дзень у сацыяльную ўстанову, напрыклад, аддзяленне дзённага знаходжання, а на ноч забіраць у сямію, каб пажылы чалавек заставаўся ў сваіх умовах, і ў той жа час атрымліваў кваліфікаваны догляд і дапамогу.

Алена КРАВЕЦ

Сугучча

ЯНКА КУПАЛА: НОВЫЯ СЕРБСКІЯ СЦЕЖКІ

Народны паэт Беларусі Янка Купала вядомы, лічы, усюму свету. Пераклады яго твораў зроблены болей як на сто моў. І вось новае выданне класіка беларускай нацыянальнай літаратуры (у друкаванай і электроннай версіях) выходзіць у Сербіі — у серыі «Бібліятэка беларускай кніжнасці» выдавецтва «АЛМА».

Зборнік пачынаецца перакладамі вершаў, якія паэт стварыў у 1905—1907 гады. А завяршаецца вершам «Беларускім партызанам», які напісаны, як вядома, у 1941 годзе. Ёсць тут і легендарны твор — «А хто там ідзе?». Дарчы, усю існую чатыры пераклады гэтага верша на сербскую/сербскахарвацкую мову. Яны зроблены Дасанкай Максімавіч, Мамчылай Джэркавіч, Мідрагам Сібінавічам і Даянай Лазаравіч. І ўсе вершы для новай сербскай кнігі Янкі Купалы «Спадчына» пераклала Даяна Лазаравіч.

Даяна Лазаравіч — малады і настойлівы прапагандыст бела-

рускай літаратуры ў сучаснай Сербіі. Яна адна робіць столькі, колькі не пад сілу іншым інстытутам, асветніцкім цэнтрам альбо кніжным выдавецтвам. Рупліваецца сербскай перакладчыцы і бібліяграфіцы (Даяна падрыхтавала поўны бібліяграфічны агляд таго, што надрукавана з перакладаў беларускай літаратуры ў Сербіі болей як за стагоддзе!) пацвярджаючы наступныя факты: пачынаючы з 2017 года, перакладчыца выдала ў Бялградзе кнігі беларус-

кіх паэтаў і празаікаў Максіма Багдановіча, Віктара Кажуры, Сяргея Панізіна, Марыя Кобеца, Алеся Бадака, Святланы Быкавай, Валерыя Казакова... А што ўжо казаць пра публікацыі твораў беларускіх паэтаў у сербскай перыёдыцы ў перакладах Даяны Лазаравіч! Лік падаецца бясконцым. Якуб Колас, Максім Танк, Алякс Бацьча, Уладзімір Караткевіч... Сербская перакладчыца працуе натхнёна і з вялікай увагай да гісторыі беларускай літаратуры і ўсяго, што сёння характарызуе літаратурны працэс у нашай краіне. Як ацэнка яе здзяйсненню — прыняцце Даяны Лазаравіч у склад сяброў Саюза пісьменнікаў Беларусі. Перакладчыца часта бывае ў Беларусі. Яна прыязджала і на Міжнародны сімпозіум літаратуры «Пісьменнік і час», які штогод ладзіць Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь і Саюз пісьменнікаў Беларусі пры ўдзеле Выдавецкага дома «Звязда». Сербскую перакладчыцу добра ведаюць у Літаратурным музеі Янкі Купалы, у Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры, Нацыянальнай бібліятэцы

Беларусі, іншых музеях, бібліятэках, асветніцкіх установах Мінска...

Сербская «спадчына» Янкі Купалы завяршаецца грунтоўным артыкулам-пасляслоўем доктара філалагічных навук, прафесара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Івана Чароты «Янка Купала ў сваім родзе і на пасадзе між народамі». Літаратуразнаўца і — гэта нельга не падкрэсліць — славянскі перакладчыца расказвае пра працэтнае творчасці і лёсу народнага песняра Беларусі папярэднікамі Даяны Лазаравіч у краінах былой Югаславіі, непасрэдна ў Сербіі. Пачатак, дарчы, быў пакладзены рэцэнзійнай нататкай у славенскім часопісе «Dom in svet» у 1908 годзе. Аўтар тэксту «Песні Янкі Купалы» — Леапольд Ленард (1876—1962), гісторык, публіцыст, культуролаг, лінгвіст, літаратуразнавец, крытык, святар. Для напаміну: першыя рэцэнзіі на Радзімы ў Беларусі, на першы зборнік Я. Купалы з'явіліся 9 ліпеня і 15 жніўня 1908 года — у газетях «Минское эхо» і «Наша ніва».

Мікола БЕРЛЕЖ

Акцыя

«ЧЫСТЫ ЛЕС» ЗАПРАШАЕ 17 КАСТРЫЧНІКА

Кампанія па наведванні парадку ў лясным фондзе будзе прымержавана да Года малой радзімы. На працягу дня валанцёры змогуць дапамагчы лягсгам у ліквідацыі несанкцыянаваных звалак будаўнічых і бытавых адходаў, старонкі прадметаў у лясках, якія прымыкаюць да аўтамабільных і чыгуначных дарог, вакол населеных пунктаў, садоходчых таварыстваў і дачных кааператываў. Асабліва ўвага будзе нададзена месцам масавага адпачынку насельніцтва, а таксама добраўпарадкаваным памятным аб'ектам.

Стаць удзельнікам акцыі змога кожны ахвотны. Для гэтага дастаткова звярнуцца ў бліжэйшы лягсга або лясніцтва і заявіць пра сваё жаданне дапамагчы ў наведванні парадку ў лесе. Арганізатары Міністэрства лясной гаспадаркі забяспечаць усіх удзельнікаў мерапрыемства неабходным інвентаром.

Найбольш актыўным удзельнікам акцыі традыцыйна будуць уручаны сувеніры. Для таго каб атрымаць памяты падарунак, неабходна размясціць фота і (або) відэа з месца ўдзелу ў акцыі ў сацыяльных сетках (Facebook, Instagram, Twitter) з хэштэгам #ЧыстыЛес2020 і #ЧыстыЛес2020. Паведамляе прэс-служба Міністэрства лясной гаспадаркі.

Акрамя таго, кожнае дзіця, якое прыме ўдзел у экалагічнай кампаніі, атрымае ў падарунак ад лесагаспадарчых устаноў цікавы сувенір.

Сяргей РАСОЛЬКА

Супрацоўніцтва

ЧАТЫРЫ МІЛЬЯРДЫ — НЕ МЯЖА

Кіраўнікі Гомельскай і Бранскай абласцей вызначылі перспектывы кірункі далейшага супрацоўніцтва

У Гомелі прайшла сустрэча старшыні Гомельскага аблвыканкама Геннадзя САЛАУЯ з губернатарам Бранскай вобласці Аляксандрам БАГАМАЗАМ.

Прыкладам паспяховай вытворчай кааперацыі паміж беларускім і расійскім рэгіёнамі з'яўляецца прадпрыемства «Бранксельмаш», створанае ў 2005 годзе сумесна з ААТ «Гомсельмаш». З Гомеля ў Бранск адгружаюць машынакомплекты, а затым сумеснае прадпрыемства ў расійскім рэгіёне рэалізуе прафесійным спажывцам гэтыя машыны.

«Сёлета плануецца рэалізаваць на адрас «Бранксельмаша» больш за 800 адзінак на суму больш за чатыры мільярды расійскіх рублёў», — адзначаў старшыня Гомельскага аблвыканкама Геннадзь Салавей.

Акрамя таго, прадпрыемства ААТ «Гомельграмакомплект» завяршае пастаўку першай чаргі — комплекты стойлавага абсталявання на шэсць тысяч галоў — на малочнатаварны комплекс ААТ «Брасава» Бранскай вобласці. Таксама на прадпрыемстве прапрацоўваюць новы від даільнага абсталявання карусельнага тыпу.

Па словах кіраўніка Гомельскага рэгіёна, летась тавараабарот паміж рэгіёнамі вырас больш чым на 10 % у параўнанні з 2018 годам. «Цяпер удзельная вага тавараабароту Гомельскай вобласці з Бранскай перавышае

5 % у гандлі з Расійскай Федэрацыяй, у экспарце — больш чым 9 %, у імпарце — каля 3 %», — адзначаў ён.

Гомельскія прадпрыемствы пастаўляюць на Браншчыну сельгастэхніку, малочныя прадукты, кардон і паперу, чорныя металы і вырабы з іх, а таксама іншыя тавары.

Міжрэгіянальнае супрацоўніцтва развіваецца і ў іншых кірунках.

«На жаль, эпідэміялагічная абстаноўка ўнесла карэктывы ў сустрэчы і прамыя стасункі. Спадзяюся, што паляпшэнне сітуацыі дазволіць нам рэалізаваць новыя праекты і сумесныя мерапрыемствы», — падкрэсліў Геннадзь Салавей і выказаў гатоўнасць да ўсебаковага ўзаемадзейнення, пошуку новых форм і кірункаў супрацоўніцтва. «Для нас вельмі важныя партнёрскія адносіны і супрацоўніцтва з Бранскай вобласцю. Нас звязвае агульная гісторыя, мы гэта шануем і паважаем. Мы і далей будзем развіваць супрацоўніцтва ў розных кірунках», — адзначаў старшыня Гомельскага аблвыканкама.

Цеснае ўзаемадзейненне ў гандлёва-эканамічнай, навукова-тэхнічнай, гуманітарнай і культурнай сферах Гомелі і Бранск актыўна развіваюць з 1999 года, калі была падпісана дамова аб супрацоўніцтве.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

Праект

СТАЛАСЦЬ — НЕ ПЕРАШКОДА

Дэкада «Залаты ўзрост» стартвала ў Гродне дзясяты раз

Ва ўсіх раёнах вобласці арганізаваны віншаванні стальнымі людзьмі.

Праграма складзена такім чынам, каб яны маглі цікава правесці час. Будучы наладжаны экскурсіі, спектаклі і майстар-класы.

Калектывы прадпрыемстваў і арганізацый ушануюць сваіх ветэранаў працы.

Урачыстае адкрыццё дэкады «Залаты ўзрост» адбылося 28 верасня ў гарадскім Доме культуры з удзелам абласных улад. Першы намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Іван ЖУК адзначаў высокую актыўнасць старэйшага пакалення. У гэтым відавочнай і падтрымка як прамысловых прадпрыемстваў, так і аграпрамысловага комплексу. Тут і дадатковыя выплаты, паслугі па дастаўцы паліва ў сельскай мясцовасці, дапамога ў нарыхтоўцы агародніны. Асабліва ўвага надаецца адзіночкам і адзінока пражываючым стальным людзям.

Старшыня абласнога Савета ветэранаў Іван ТУСТАЎ раздзяліў, што падрыхтавана цікавая і разнастайная праграма ва ўсіх раёнах Гродзеншчыны. Падчас дэкады абдуцца бясплатныя экскурсіі,

прагледы кінафільмаў і спектакляў, творчыя сустрэчы, майстар-класы па бісераліценні, саломалляцтві, валенкі воўны. Прайдучы святочныя канцэрты, прыёмы ветэранаў на прадпрыемствах і нават спартыўныя спаборніцтвы.

У Гродзенскай вобласці пражывае больш за 300 тысяч пенсіянераў. Па словах старшыні культурна-масавай камііі Савета ветэранаў Кастрычніцкага раёна Гродна Ірыны МУРАШОВАЙ, удзел у мерапрыемствах дапамагае людзям не сумаваць, ствараць добры настрой, адчуваць сябе бадзёрымі і запатрабаванымі.

Закрыццё дэкады пройдзе ўрачыста 7 кастрычніка.

Дэкада прымеркавана да міжнароднага Дня пажылых людзей, які адзначаецца 1 кастрычніка.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

БОНУСЫ ІНІЦЫЯТЫЎНЫМ

Шпаргалка для «чайнікаў»

У Лёзненскім раёне тым, хто хоча працаваць на сябе — грэх скардзіцца на мясцовую ўладу. Кожны, хто жадае, можа, нават не выходзячы за дзверы жылля, пачаць навуцацца азам бізнесу.

Так, у раённай газеце «Сцяг перамогі» існуе праект «Свая справа: парады для «чайнікаў» і не толькі». У рэдакцыі канстатуюць, што моладзь, людзі сярэдняга, ды і некаторыя асобы перадапоўнага ўзросту і рады б стаць прадпрыемальнікамі, але іх спыняе адсутнасць разумення, чым хацелі б заняцца. Журналісты кажуць, што элементарнае няведанне, з чаго пачаць, як афармляць дакументацыю, падатковыя нюансы не спрыяюць павелічэнню колькасці дзелавых людзей. Таму газета вырашыла выступіць пляцоўкай для своеасаблівай школы бізнесу і запрашаць да сябе спецыялістаў у розных сферах...

Тут ужо размясцілі інфармацыю пра тое, як атрымаць грошы з бюджэту для адкрыцця сваёй справы, распачаць бізнес без рэгістрацыі ў якасці індывідуальнага прадпрыемальніка, знайсці сваю нішу на рынку паслуг і гэтак далей. У рамках праекта праводзяцца тэматычныя семінары, дзе падказваюць, што рабіць, калі, як той казаў, «прышла

Таццяна ГЛАВЕЙНЯ, цырульнік з Лёзна.

праверка», пра ролю малага бізнесу ў эканоміцы раёна. Безумоўна, лепшая рэклама бізнесу — споведзь тых, хто ім пачаў займацца ці наогул мае добры вопыт. Вельмі натхняюць словы Сяргея Козыра, старшыні вёскі Ордзеж, які ў сярэдзіне 1990-х вырашыў заняцца фермерствам. Ён надзвычай цікава расказаў пра першыя няўдачы, ва неўраджайныя гады і, наадврот, пра тое, як развіваў гаспадарку, аб тым, што як акупляецца...

У аддзеле эканомікі райвыканкама паведамілі — на Лёзненшчыне сем сялянска-фермерскіх гаспадарак.

Рады кожнаму

Малы бізнес Лёзненскага раёна, акрамя гэтага, прадстаўлены каля 140 індывідуальнымі прадпрыемальнікамі, прыблізна 40 арганізацыямі прыватнай формы ўласнасці.

пытаннях, падкажуць, чым лепш заняцца, якая ніша можа стаць той самай «залатой жылляй». Абавязкова дадуць канкрэтныя парады, дзе ўзяць стартывы капітал, набыць тэхніку і інструменты, дапамогуць знайсці памешчкі.

Самазанятасць у жыхароў раёна становіцца ўсё больш папулярнай. Ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Лёзненскага раённага выканкама камітэта паведамілі, што летас зарэгістравалі 65 рамеснікаў, трох уладальнікаў аб'ектаў сельскага турызму і 64 плацельшчыкаў адзінага падатку.

Мастацтва рабіць прыгажосць

Таццяна Главейня якраз і плаціць адзіны падатак, бо робіць прычоскі. Працуе на першым паверсе будынка, дзе раней знаходзілася раённае спажывецкае таварыства.

Між іншым, у гарадскім пасёлку з насельніцтвам каля 6,7 тысячы чалавек разам з дзяржаўнай — ажно сем цырульняў. І яны змагаюцца за кліентаў? Мая суразмоўніца кажа, што, напрыклад, да яе любяць прыходзіць жанчыны з дзецямі. Зразумела, малым цяжка доўга сядзець на месцы. Але Таццяна, як сапраўдная чараўніца, знаходзіць падыход да самай капрызнай дзяўчынкі ці хлопчука.

Ды і да вельмі «зорных» дарослых знойдзе падыход. Яна — майстар-універсал.

Дарэчы, на мой жарт наконт таго, што моі барбер, сказала, што, канешне, цырульнікі не вельмі любяць «вазіцца з бардой», бо часу трэба шмат, ды і усё-такі, адчуваецца дэфіцыт адпаведных інструментаў. Але мужчыны ведаюць, да каго прыйсці — і гэта яна ўмее.

Таццяна расказвае пра сваю справу, як паэт, узнёслымі словамі. Ну, напрыклад: «Гэта прафесія натхняе і развівае». Цырульнік з гумарам кажа, што ў яе ёсць нават муза — муж! Дарэчы, ён таксама творчы чалавек — мастак па адукацыі. Яго вырабы з металу — лаўку і кветку — можна ўбачыць у цырульні.

Дарэчы, навучалася Таццяна мастацтву цырульніка ў Віцебскім індустрыяльна-педагагічным каледжы. Ездзіла туды штодня на вучобу, знаходзячыся пры гэтым у дзекрэтнай адпачынку, з Лёзна — гэта прыкладна сорак кіламетраў. А першыя ўрокі яна атрымала ў пачатку 1990-х, калі вучылася ў Віцебску на швачку-вышывальшчыцу. Тады былая майстар прычосак запрасіла яе ў гурток.

Да таго як пачаць зарабляць самастойна, папрацавала ў адным з лёзненскіх салонаў прыгажосці. І ў расійскаму Рудно, да якой прыкладна пятнаццаць кіламетраў, ездзіла. Там вельмі цанілі яе вельмісасць, сур'езнасць у плане асваення прафесіі і жаданне стаць майстрам з вялікай літары. У сваю чаргу жанчына вельмі ўдзячная тым, хто да яе

прыходзіў, верыў у тое, што яна зможа іх зрабіць больш прывабнымі.

Але ж Таццяна вырашыла, што быць сама сабе гаспадыняй на рабоце — лепш.

Што датычыцца падаткаў, кожны месяц плаціць крыху больш за дваццаць рублёў. Хочаш працаваць толькі па выкліках, дома ў кліентаў — калі ласка. Акрамя нядзелі, Таццяна ўвесь час у салоне. Канешне, на заробку адбываецца сезоннасць: у цёплы час года жанчыны часцей прыходзяць, каб навесяці прыгажосць. Блізкасць абласнога цэнтру ўплывае таксама, бо некаторыя прычоскаў хочучы зрабіць прычоску ў горадзе, маўляў, каб больш прэстыжна. Але, калі параўноўваюць судносіны цаны і якасці, нярэдка адзін раз, звярнуўшыся да Таны, больш не марнуюць грошы і час, каб даехаць у Віцебск.

Безумоўна, чалавечы фактар у бізнесе — вельмі важна. Калі ты да кожнага адносішся, як да чаканага госяця, будучы стаяць і ў чарзе па паслугу.

P.S. У глыбіцы бізнесу прапануюцца прэферэнцыі. І гэтым карыстаюцца ўсё больш тых, хто аказвае паслугі. Тут багаты выбар аб'ектаў нерухомаасці, працавітых людзей, якія з лёгкасцю змогуць змяніць сферу дзейнасці, блізкасць да Расіі — «бонусы», якія робяць інвестыцыі ў перыферыю прывабнымі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ, фота аўтара.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ІМЁНЫ

Павел ЛЮБЧАНКА:

«Лепш канцэрт, чым удзел у конкурсе»

Песні гэтага выканаўцы гучаць на беларускіх і расійскіх тэлеканалах, іх можна пачуць не толькі на айчынных радыёхвалях, але і на многіх FM-радыёстанцыях ЗША, Германіі, Ізраіля, Вялікабрытаніі, Расіі. Кампазіцыі «Зорныя ночы», «Без правілаў», «Каханне-пастка», «Мая каралева Беларусь» ведаюць і любяць па ўсёй краіне, асабліва на роднай для яго Магілёўшчыне. У музычных творах спевака шмат рамантыкі і тонкай лірыкі, якія ён цудоўна перадае дзякуючы свайму выканаўчаму майстарству. Вы яшчэ не знаёмыя з гэтым таленавітым маладым чалавекам? Тады мы з радасцю прадстаўляем яго вам у нашым эксклюзіўным інтэр'ю. Знаёмцеся — саліст-вакаліст Магілёўскай абласной філармоніі, шоўмен, спявак, а таксама ідэйны натхняльнік і капітан футбольнай арт-каманды «Дняпро STARS» Паша Любчанка.

— Раскажыце пра сваё станаўленне як артыста, з чаго ўсё пачалося?

— Зерне творчасці і музыкі заклаў у мяне мой старэйшы брат Уладзімір. Мне было гадоў пяць, калі ў сям'і з'явіўся першы бабінны магнітафон. Слухалі музыку Modern Talking, гурты «Фрыстайл», «Ласкавы май». Перамотвалі кампазіцыі, да дзірач сціраючы магнітную стужку. Брат іграў на гітары, а я падпяваў, аднойчы нават зламаў інструмент, за што атрымаў вельмі сур'ёзна (смяецца). Аднак брат не звязаў сваё жыццё з творчасцю, а вось у мяне зерне прарасло. Памятаю, у дзясятым класе аб'явілі конкурс, дзе сярод іншых нумароў патрэбны былі і вакальны. Я быў вельмі сціплым вучнем: ніхто нават і падумаць не мог, што буду спяваць, тым больш на сцэне. Унутры ж адчуваў вялізнае жаданне выступаць, якое стрымліваў праз тую самую сціпласць. І вось у выніку прапанаванага настаўніцай лёсавання мне дастаўся запаветны вакальны нумар. Гэта быў мой першы вопыт, я выканаў хіт «Хлопчык хоча ў Тамбоў» Мурата Насырава і атрымаў столькі станоўчых водгукаў, што ў далейшым без майго ўдзелу не абыходзілася ніводнае мерапрыемства.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Ёсць ідэя!

БЫЦЬ «ПЕРШЫМІ» — БЫЦЬ НАПЕРАДЗЕ ЎСІХ

Чым здзівілі фіналісты праекта?

«Рабі нечаканае, рабі, як не бывае, рабі, як не робіць ніхто, — і тады пераможаш». Шмат кніг напісана пра крэатыўнасць, пра пошук ідэй, але менавіта гэтая фраза з аповесці Уладзіміра Караткевіча «Ладдзя роспачы» — самая трапная. Рабі нечаканае! Менавіта хлопцы і дзяўчаты, якія робяць нечаканае і прапануюць нестандартныя ідэі, выйшлі ў знакіты чырвоны круг інтэлек-

туальнай маладзёжнай канферэнцыі TEDxYouth@Minsk, якая прайшла ў анлайн-фармаце на відэасэрвісе VOKA. Дзякуючы прамой трансляцыі тысячы глядачоў па ўсім свеце маглі не толькі ўбачыць выступленні спікераў, але і задаць ім свае пытанні, бо TED — не толькі слуханне, але і дыялог.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

«Першыя» — гэта конкурс яркаў ідэй пакалення Z.

Лакацыі актыўнасці

АНЛАЙН ШТОДНЯ

Як развіваюцца маладыя insta-блогеры

На сённяшні дзень Instagram з'яўляецца самай папулярнай сацыяльнай сеткай. У ёй зарэгістравана больш за адзін мільярд чалавек, і кожны спрабуе «раскруціць» сваю старонку і займаецца максімальную колькасць падпісчыкаў. Некаторыя з іх настолькі захапляюцца інтэрактыўным жыццём, што становяцца ўжо не проста карыстальнікамі, а сапраўднымі insta-блогерамі. Мы пагаварылі з адным з такіх прадстаўнікоў, Ірынай РАГАВОЙ, і высветлілі, якія тэмы цяпер актуальныя ў стасунках з падпісчыкамі, як рэагаваць на хейтараў і ці можна лічыць insta-блогерства прафесіяй.

Наогул, каб разумець, пра што будзе ісці гутарка з нашай гераіняй, трэба разабрацца, чым жа адрозніваецца insta-блогер ад звычайнага карыстальніка гэтай сацыяльнай сеткі.

— Многія не ўспрымаюць блогерства як прафесію, а лічаць, што гэта проста хобі ці несур'ёзнае захапленне. Аднак яны вельмі памыляюцца. Каб мець поспех у гэтай справе і стаць сапраўдным прафесіяналам, трэба прыкладзі шмат намаганняў, часу і да таго ж часта патрэбны немалыя фінансы.

Адрозненне insta-блогера ад блогераў іншых інтэрнэт-парталаў ці сацыяльных сетак у тым, што яны абавязаны ўзаемадзейнічаць са сваімі падпісчыкамі штодня, праводзіць прамыя эфіры, пакідаць гісторыі і выкладваць новыя пасты. Але галоўнае, на мой погляд, адрозненне insta-блогера ад простага карыстальніка ў тым, што першы шукае не той кантэнт, які будзе цікавы толькі яму, а тое, што актуальна сярод падпісчыкаў.

(Заканчэнне на 5-й стар. «ЧЗ».)

БЫЦЬ «ПЕРШЫМІ» — БЫЦЬ НАПЕРАДЗЕ ЎСІХ

(Заканчэнне.

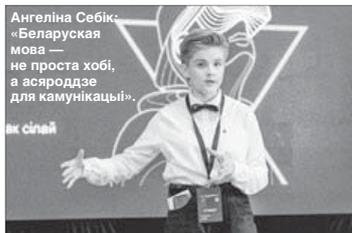
Пачатак на 1-й стар. «43».)

Канферэнцыя TEDxYouth@Minsk з'яўляецца часткай сусветнага руху TEDx у нашай краіне. Сёлета яна атрымала падтрымку сацыяльна-адукацыйнага праекта «Першыя», які рэалізуецца кампаніяй А1. «Першыя» — гэта конкурс яркіх ідэй пакалення Z, які быў абвешчаны ў кастрычніку 2019 года для вучняў 9-х, 10-х і 11-х класаў. Цягам навучальнага года школьнікі распрацоўвалі свае праекты ў чатырох тэматычных кірунках — «Экалогія», «Тэхналогія», «Інклюзія» і «Культура», а таксама бралі ўдзел у крэацівах у Мінску, Віцебску, Магілёве, Гомелі і Гродне. Спецыяльна для канкурсантаў быў запущаны першы беларускамоўны падкаст для моладзі, у якім прафесіяналы з розных сфер дзяліліся парадкамі па запуску і прэзентацыі праектаў.

Журы конкурсу «Першыя» прагледзела больш за сотню відаазаяваў і выбрала дзесяць самых цікавых ідэй. Іх аўтары рыхтавалі свае дзесяціхвілінныя прамовы разам з ментарамі — прадстаўнікамі беларускай супольнасці TED. Па традыцыі прамовы ўсіх спікераў гучалі па-беларуску, бо адна з мэт «Першых» — пашырэнне выкарыстання беларускай мовы.

INSTAGRAM I TikTok ПА-БЕЛАРУСКУ

Як прызналася адна з фіналістак, вучаніца гомельскай гімназіі № 10 Ангеліна СЕБІК, у пачатковай школе беларуская мова не была яе любімым прадметам.

Ангеліна Себік: «Беларуская мова — не проста хобі, а асяроддзе для камунікацыі».

— Як і многія мае аднагодкі, я лічыла гэтыя ўрокі марнаваннем часу, бо ніхто не мог нам растлумачыць, а навошта мы ўвогуле вывучаем беларускую мову, — успамінае дзяўчына. — Да таго ж па-за межамі класа і ўрока ніхто на ёй не размаўляў. Але летась прайшло першае інстаграм-шоу па-беларуску «Мова Чэлендж», якое прымусіла мяне перагледзець сваё стаўленне да роднай мовы (у яго герою ёсць месяц, каб пачаць размаўляць па-беларуску. — Аўт.). Я даведлася, што ёсць беларускамоўны рэп, рок і хіп-хоп.

Ці заўважалі вы, што беларускія карыстальнікі інтэрнэту, які правіла, выбіраюць рускую мову ў настройках. А ці ведаеце вы, што YouTube дзеліць карыстальніцкі сэрвіс на па краінах, а па мове. І калі вы часта глядзіце відэа на рускай мове, і яна ўстаноўлена ў вашых настройках, то алгарытмы аўтаматычна залічаць вас да рускамоўных. Таму верагодна, што сярод рэкамендаваных вам відаў трапіць беларускамоўнае, вельмі і вельмі маленькая. Калі я даведлася пра гэта, была збянтэжана. Аднак, рэфлексуючы, прыйшла да думкі, што нестандартная размова гэтага пытаньня аднойчы можа стаць «цікавінай» беларускай медыякультуры. Я зразумела, што мне трэба зацікавіць менавіта рухавік беларускай інтэрнэт-культуры — моладзь — і ўспомніла, як сама калісьці прыйшла да беларускай мовы праз «Мову Чэлендж». Што мяне тады зацікавіла, дык гэта шчырыя прыклады самых звычайных людзей, іх актыўны ўдзел і сучасная жывая камунікацыя.

Значыць, трэба вынаходзіць фармат, у якім беларускамоўныя блогеры будуць дзяліцца нейкімі актуальнымі ведамі і навыкамі XXI стагоддзя, а іх гледзчы (слухачы) — укараняць іх на практыцы, але, што самае галоўнае, — паглядзяць на беларускую мову зусім з іншага боку, пазнаюць беларускі слэнг, мем, адкрыюць для сябе зусім іншы свет...

Ангеліна ўпэўнена, што цяпер існуе попыт на сучасную жывую беларускую мову. «Трэба адыходзіць ад важных, але састарэлых тэм — родных ніў, мінулага, зуброў і буслоў — і ствараць сучасную камунікацыю на актуальных тэмах, — разважае дзяўчына. — Я лічу, што добрым выйсцем будзе варкшопы. Чаму? Бо гэта фармат актыўнага ўдзелу: з аднаго боку, ментары дзеляцца сваімі ведамі, а з іншага — акурат тут жа практыкуюць здабытыя веды іх гледзчы. Ментарамі будуць беларускамоўныя блогеры, якія падзяляцца новым поглядам на родную мову. Мы зможам рабіць беларускамоўныя посты і відэа для TikTok і Instagram. Трэба паказаць, што існуе не толькі рускамоўны кантэнт. А беларуская мова — не проста хобі ці інструмент для работы, а наша асяроддзе для камунікацыі. Пачаць можна ўжо сёння. Тады зменіцца і алгарытмы ў сацсетках, з'явіцца беларускі офіс Google... Беларуская мова жыве і будзе жыць, але ў якой уважальнасці, залежыць толькі ад нас.

ПАЭТЫЧНЫЯ МУРАЛЫ

А вось адзінаццацікласнік брэскага гімназіі № 1 Дзяніс РАБЧУК для папулярызацыі беларускай мовы прапанаваў выкарыстоўваць на сучасныя тэхналогіі, а... «наскальны жываліс».

Дзяніс Рабчук: «Мы проста не ведалі, якія ж з тысяч вершаў павінны апынуцца на сцэнах...»

— Стрыт-арт дапамагае мастакам правяць сябе ў незвычайных умовах і знайсці сваё гледзчы не толькі ў галерэях ці арт-просторах, але і ў месцах з большай колькасцю наведвальнікаў — на вуліцы. На жаль, агромністы патэнцыял беларускага стрыт-арту з'яўляецца не рэалізаваным, але ў нас ёсць шмат сцен, якія можна ўпрыгожыць мураламі з сацыяльным значэннем, філасофскімі выявамі і вершамі. Вершы, якія можа гутарыць з натоўпам. Вуліцы — як месца гэтай аўдэенцы. Стрыт-арт — як пастэрэнці ў размове. Так і нарадзіўся праект #vershybrest, які перанёс вершаваны радкі са старонак кніг на сцены вуліц, — расказвае юнак. — Здраецца, што яшчэ на моманце з'яўлення ідэй шмат хто спыняецца: няма каманды, досведу, грошай... Але ж ці нельга гэта ўсё знайсці? Мой адказ — можна! Вакол нас ёсць шмат людзей, якія жадаюць змяніць сваё асяроддзе, трэба проста ім прапанаваць. Так я і зрабіў. Так і сфарміравалася наша каманда — на жаль, зусім недаведчаная ні ў рабоце са стрыт-артам, ні ў практычным менеджменце, але вельмі матываваная.

Даведаліся, што Агенцтва рэгіянальнага развіцця «Дзедзіч» праводзіць конкурс міні-грантаў. Напісалі праект, атрымалі фінансаванне і прыступілі да яго рэалізацыі. І вось тут мы сутыкнуліся з праблемай выбару. Звычайна з ёй сутыкаюцца ў краме, а не ў мастацтве: цудоўных беларускіх твораў было настолькі багата, што мы проста не ведалі, якія ж з гэтых тысяч вершаў павінны апынуцца на сценах. Не кажучы ўжо пра тое, з якіх трэба распачынаць. Выйсцэ знайшлі ў дэмакратыі. Нехта з каманды прапанаваў сваю верш, мы яго абмяркоўвалі, потым галасавалі, так і склалі наш шорт-ліст, які потым скарацілі да трох твораў таксама дэмакратычным шляхам. У ім апынуліся патрыятычны «Санет» Максіма Багдановіча, лірычныя вершы Ніны Мацяш «Без цябе» і Генадзя Бураўкіна «Атруці мяне вясновым хмелем».

Матываваная каманда з грашымі і эскізамі на руках, поўная жадання рабіць тут

ЯКІЯ ЯШЧЭ ІДЭІ БЫЛІ АГУЧАНЫ У ЧЫРВОНЫМ КРУЗЕ?

Павел АНАНІЧ з Магілёва прапанаваў вяртаць нашым старажытным гарадам страчаную архітэктурныя шэдэўры з дапамогай тэхналогіі дапоўненай рэальнасці. Канстанцін МУЛІЦА з Іўя ўпэўнены ў тым, што нашы думкі рэгулююць наша жыццё. І знайшоў гэтым навуковае абгрунтаванне.

Самуіл АЛЕКСІН з Мінска агучыў варыянт пераходу ад інфармацыйнай адукацыі да работатэхнічнай і прадэманстраваў незвычайныя рабатызаваныя прылады. Робатары СІДАРЭНКА з Гомеля распачала цэлы стартап па вырабе аднаразовага посуду з распаўсюджаных у Беларусі прыродных матэрыялаў і падзялілася сваім бачаннем паліпшэння экалагічнай сітуацыі ў краіне.

Кацярына ЯНГОЛЬ з Крэва расказала, як экалогія яе роднага мястэчка звязана з Балтыйскім морам. У планах Кацярыны і яе аднадумцаў — ачысціць бераг мясцовай рачулікі, пабудоваць драўляны памост і праводзіць там танцавальны майстар-класы пад жывую музыку.

Софія ФЕДЧАНКА з Мінска прапанавала ўстанавіць спецыяльныя прылады ў вучэбных класах, каб дзеці з захворваннямі апорна-рухальнай сістэмы маглі пазбегнуць ізаляцыі і наведвалі заняткі ў звычайнай школе.

Лізавета ГРЫНЮК са Слуцка ўсяго за тры крокі ад ідэі да рэальнасці пераасэнсавала навуковую спадчыну Ніколы Тэслы. Яна распрацавала канцэпт універсальнай канструкцыі бесправаднай зарадкі і прапанавала свой досвед у пытанні самаматывацыі падчас рэалізацыі асабістай задумкі.

і зараз. Што можа пайсці не так? Мы не разлучылі час на бюракратычныя працэдурны, не ведалі ўмоў для малявання, пры якой тэмпературы рабіць гэта на вуліцы ўжо немагчыма. І ўсё ж такі ў Брэсце на сценах з'явіліся «Санет», які распавядае пра нацыянальнае адраджэнне, верш Ніны Мацяш, што адлюстроўвае ўсю горыч страты, і верш Генадзя Бураўкіна, які перадае ўсю адданасць каханню. На гэтым вырашылі не спыняцца і цяпер збіраем грошы на новыя муралы ўжо праз краўдфандынг, а ідэі вершаў нам можна прапанаваць у «Інстаграме» (праект #vershybrest) або даслаць на пошту. Ці збіраем спыняцца на Брэсце? Не хачу загадваць, але было б неверагодна, калі б людзі ў розных гарадах маглі штотдня бачыць перад вачыма вершы нашых паэтаў, разумець пацудоўнасць і прыгажосць літаратурнага мастацтва. З дапамогай стрыт-арту гэта магчыма...

РАМАНТЫЧНАЕ СПАТКАННЕ Ў... МУЗЕІ

Вучаніца віцебскай сярэдняй школы № 12 Настасся КУНДЗІР прыйшла ў чырвоны круг TEDxYouth@Minsk з ідэяй стварэння інтэрактыўнага сэрвісу, які дапаможа скласці індывідуальны маршрут па музеях.

Настасся Кундзір: «Рамантычны настрой? Чаму б не замовіць экскурсію пра Марка Шагала і яго Бэлу?»

— Учора ў Луўры паўгадзіны разглядала знакамітую Мону Лізу. Пазаўчора гуляла па музеі Ван Гога, а два дні таму была ў «Метраполітэн» у Нью-Ёрку. Больш за ўсё мяне зацікавілі Дага і Манэ, — расказвае дзяўчына. — Як у мяне гэта атрымалася? Дзякуючы інтэрнэту... Віртуальныя экскурсіі ёсць на сайтах многіх устаноў, а ў сэрвісе Google Arts&Culture можна не проста прайсціца па залах, але і наблізіць карціну, разгледзець кожны мазок мастака ці прымерчыць, які твор выглядаў бы на сцяне майго пакоя. І вось я гляджу на ўсё гэта і думваю: калі віртуальныя музеі будуць развівацца з такой хуткасцю, калі ў нас будзе магчымасць, не выходзячы з пакоя, вывучаць сусветнае мастацтва, ці не перастаюць людзі наведваць музей рэальна? Калі націскам адной кнопкі можна трапіць у самую знакамітую музей свету і выбраць экспанаты, якія цікавяць найбольш? Ці не прайграе рэальны музей віртуальнаму? У адказ на гэтае пытанне ад віртуальнай рэальнага экскурсіі ўздзейнічае не толькі на зрок, але і на іншыя органы пацудоўна. Нават слых працуе ў музеі па-іншаму: адсутнасць

гукі таксама стварае асаблівае атмасферу. Вы скажаце, што ў віртуальным музеі таксама можна паслухаць экскурсавода, але ж запіс ніколі не зраўняецца з сацыяльнай прамай. У інтэрнэце ён запісаны адзін раз для ўсіх, а ў рэальным жыцці экскурсавод бачыць жывых людзей, рагуе на рэплікі наведвальнікаў, так нараджаюцца пытанні, адказы, размовы, абмеркаванні. Мы абменьваемся не толькі словамі — мы абменьваемся эмоцыямі!

Успомніце, як вы заходзіце на YouTube. Дапусцім, шукаеце новы фільм: вы ўключылі яго, але ўжо на другой хвіліне прагляду разумееце, што ён вам нецікавы. Што вы зробіце? Выключыце націскам адной кнопкі. Магчыма, выбару дазваляе вам, не прыкладаючы асаблівых намаганняў, атрымаць асалоду ад убачанага.

Цяпер вернемся да музеяў. Віртуальнае наведванне дазваляе адным клікам мышы пераносіцца з аднаго месца ў іншае, пры гэтым не страціўшы ўвагі. А як адбываецца на экскурсіі рэальнай? Школьніцка доўга водзяць з залы ў залу, і магчыма, выбару ў іх няма. За цябе ўжо вырашылі, які павінен быць твой маршрут, і не мае значэння, ці ка яна табе ці не. Часам так не хапае той самай кнопкі «Пераключыць». Вось такую кнопку я і прапанаваў пазначыць. Бо, каб прыцягнуць сучасную моладзь, трэба даць магчымасць выбіраць.

Настасся расказала, што цяпер са сваёй камандай працуе над праграмай, які дазволіць знайсці патрэбны музей, экспазіцыю ці выставку пры дапамозе індывідуальнай карты. Як гэта выглядае ў дачыненні да музеяў?

— Запускаем праграму, выбіраем пэўны населены пункт. Далей асноўная частка праграмы — невялікі тэст. Адказваем на пытанні, і праграма на аснове нашых інтарэсаў складае спіс музеяў, якія варта наведваць. Адначасна упадабаныя месцы, складаем маршрут, захоўваем яго ў тэлефоне, і можна распачынаць сваё незабыўнае падарожжа, — тлумачыць дзяўчына. — Напрыклад, як правесці рамантычнае спатканне ў маім дарагім Віцебску? У вас зусім няма ідэй, як зрабіць сустрэчу незабыўнай? На жаль, многія ў такой сітуацыі пра музей увогуле не задумваюцца, бо мы ўспрымаем іх як дадатак да школьнай праграмы. Але ж ідэі для спаткання можна знайсці шмат. Рамантычны настрой? Чаму б не замовіць экскурсію пра Марка Шагала і яго Бэлу... Хочацца чагосьці больш гуллівага? Запрашаем на мастацкую выставку, дзе галоўнымі героямі з'яўляюцца каты, ці проста разам пясядзець у старым трамвайчыку ў музеі віцебскага трамвая. Варыянт можа быць шмат. З іншага боку, як мне падаецца, калі музеі будуць працаваць больш актыўна — уводзіць новыя экскурсіі, у тым ліку з вузкай тэматыкай, незвычайныя маршруты па экспанатах, якія нейкім чынам звязаны паміж сабой, — тады і ў школьнікаў з'явіцца жаданне прыходзіць туды. Выбар — гэта тое, чаму рэальныя музеі маглі бы крыху падвучыцца ў віртуальных, каб стаць яшчэ больш цікавымі.

Надзея НІКАЛАЕВА.
ЗВЯЗДА

Даніна пашаны

«МНЕ БЛІЗКАЯ ТЭМА ВАЙНЫ...»

У сталіцы выбралі найлепшага юнкара

У Мінскім гарадскім інстытуце развіцця адукацыі адбыўся фінал конкурсу сярод юных журналістаў, які праходзіў у рамках штогадовага фестывалю мастацкай і інтэлектуальнай творчасці «Мой Мінск — мая сталіца — творчасці і таленту крыніца!» Сёлета творчае спаборніцтва, якое, дарэчы, праводзіцца ўжо шэсць гадоў, было прысвечана 75-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне. Вучні розных школ сталіцы сустраліся з ветэранамі, знаходзілі цікавыя гісторыі ваеннага часу, расказвалі невядомыя факты пра помнікі і музеі вайны.

Акрамя галоўнай мэты конкурсу — выхавання ў школьнікаў пацудоўнага патрыятызму — творчае спаборніцтва дало ім магчымасць паспрабаваць сябе ў прафесіі журналіста. Канкурсанты павінны былі браць інтэрв'ю ў цікавых герояў, а потым прадставіць сваю работу журы. Ацэньвалася і арыгінальнасць тэмы, і якасць публіцыстычнага матэрыялу.

Пераможцам стала вучаніца 10 класа гімназіі № 38 Аляксандра

Ванюшына. Школьніца ўзяла інтэрв'ю ў ветэрана Генадзя Уладзіміравіча Юшкевіча. Журы ў складзе выкладчыкаў факультэта журналістыкі БДУ і журналістаў высока ацаніла работу Аляксандры. «Мае бацькі — ваенныя, і мне вельмі блізкая тэма вайны. Таму калі я даведалася пра гэты конкурс, адразу вырашыла ўдзельнічаць. У мяне даўно была мара — пагаварыць з адным з людзей, якім мы зараз абавязаны сваім жыццём і свабодай.

З выбарам героя мне дапамог тата, вельмі хацелася знайсці чалавека з незвычайным лёсам. Генадзь Уладзіміравіч з 15 гадоў удзельнічаў у баявых заданнях у складзе дыверсійнай групы. Мне цяпер таксама 15 гадоў, і я не магу нават уявіць сябе на яго месцы. Прызнацца шчыра, хоць пісаць я люблю даўно, але конкурснае інтэрв'ю стала маёй першай работай такога плана. А конкурс мне было важна выйграць дзеля майго героя. Для яго вайна — цэлае жыццё. І ўсведомлена таго, што сучаснаму пакаленню неаб'якаявая гэтая тэма, было для яго настолькі важнае, што нават апісаць цяжка. Але я пастаралася», — расказала Аляксандра.

Журы высока ацаніла і астатнія работы, дало карысныя парады і запрасіла ўсіх канкурсантаў пасля школы наступаць на факультэт журналістыкі БДУ.

Валерыя СЦЯЦКО.

У дапамогу руплівым

Грантаў шмат не бывае

Wargaming павялічыў колькасць стыпендыяў для студэнтаў БДУ.

Усяго будзе выдзелена 24 гранты і пашыраны спіс факультэтаў-удзельнікаў. З гэтага года конкурс пройдзе сярод студэнтаў другога—чацвёртага курсаў біялагічнага, механіка-матэматычнага, фізічнага, хімічнага факультэтаў, а таксама факультэтаў радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі.

Кандыдатам неабходна мець высокі бал паспяховасці, падрыхтаваць матывацыйнае эсе, аўтабіяграфію, а таксама займацца навукова-даследчай дзейнасцю. Стыпендыя прысуджаецца на бягучы навучальны семестр, удзельнічаць у конкурсе можна неабмежаваную колькасць разоў. Вынікі будуць падведзены на пасяджэнні камітэта стыпендыяў 5—6 кастрычніка бягучага года.

Нагадаем, конкурс на атрыманне стыпендыі ад вядучага стваральніка камп'ютарных гульняў праводзіцца ў БДУ з 2019 года чацвёрты раз. Ён скіраваны на стымуляванне і матывацыю моладзі да навуковай дзейнасці. Раней у рамках конкурсу выдзялялася 16 стыпендыяў.

Надзья НІКАЛАЕВА.

У ліку найлепшых

Запраграмаваныя на поспех

Беларускія школьнікі ўдала выступілі на 32-й Міжнароднай алімпіядзе па інфарматыцы.

International Olympiad in Informatics, IOI — адны з найбольш прэстыжных інтэлектуальных спаборніцтваў вучняў па праграмаванні. Сёлета ў іх узялі ўдзел 343 навучэнцы з 87 краін свету. Алімпіяда праходзіла з выкарыстаннем дыстанцыйных (інфармацыйна-камунікатывальных) тэхналогій. Яе арганізатарам выступіла міністэрства адукацыі Рэспублікі Сінгапур.

Згодна з правіламі правядзення алімпіяды, навучэнцы спаборнічаюць індывідуальна. Ад кожнай краіны можа быць прадстаўлена не больш за чатыры ўдзельнікі. Алімпіяда праходзіць у два туры, у кожным з іх навучэнцы рашаюць па тры задачы з выкарыстаннем некалькіх моў праграмавання. На выкананне задання адводзіцца па пяць гадзін у кожным туры.

Каманда Рэспублікі Беларусь складалася з чатырох удзельнікаў — пераможцаў заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбным прадмеце «Інфарматыка» 2019/2020 навучальнага года.

Па выніках узелу ў міжнароднай алімпіядзе сярэбраны медаль заваяваў Андрэй Мішчанка (выпускнік сярэдняй школы № 13 Мазыра, выхаванец Цэнтра юных пажарных). Бронзавыя узнагароды ўдастоены Яраслаў Барысаў (выпускнік гімназіі № 8 Віцебска) і Павел Санкін (выпускнік Ліцэя Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта).

Надзья НІКАЛАЕВА.

У хлопцы справы

Унёсак у агульны каравай

Вызначаны абсалютныя пераможцы рэспубліканскага праекта «Маладзь — за ўраджай».

Сярод маладзёжных экіпажаў лідзіруюць Леанід Аляксеевіч і Сяргей Каўбасаў з Віцебскай вобласці, якія намалалі 5071 тону збожжа. Камбайнер Віктар Мяцеліца з Мінскай вобласці намалалі 3436 тону. На рахунку сямейнага экіпажа Андрэя і Сяргея Драздоў з Магілёўскай вобласці — 3145,6 тону. У Брэсцкай вобласці найлепшымі сталі Андрэй Есьман і Аляксандр Філончык, якія намалалі 2627,2 тону. Намалот сямейнага экіпажа Вадзіма і Алега Лабовічаў з Гродзенскай вобласці — 2599,35 тону збожжа. У Гомельскай вобласці ў лідарах Дзмітрый Ляшчынскі і Раман Данілік, якія намалалі 1736,9 тону.

Сярод маладзёжных кіроўцаў лідарам стаў Павел Ціханяў з ААТ «Амкадор-Шклоў» Магілёўскай вобласці, які перавёз 4805 тону збожжа. У Мінскай вобласці найлепшым стаў Дзяніс Гнілазуб з ААТ «Гарадзілава»: яго вынік — 4120,8 тону. У Брэсцкай Міхал Кучко з ААТ «Белавежскі» перавёз 3477,4 тону. На рахунку ва Уладзіслава Карлушанкі з СГФ «Смальяны» ААТ «Аршанскі КХП» Віцебскай вобласці — 3475 тону збожжа. Аляксандр Багдановіч з КСУП «Саўгас «Багдановічы» Гомельскай вобласці перавёз 3308,6 тону збожжа, а Іван Свідзінскі з СВК «Зарэчны-Агра» Гродзенскай вобласці — 3065 тону збожжа.

Усяго маладзёжныя экіпажы намалалі 865 558,745 тону збожжа, маладыя кіроўцы перавезлі 750 003,734 тону. Арганізатарам рэспубліканскага праекта «Маладзь — за ўраджай» выступае БРСМ. Спаборніцтваў праходзяць у намінацыях «Маладзёжны экіпаж камбайнераў, які да сягнуў найбольшага намалоту» і «Малады кіроўца, які перавёз найбольшую колькасць збожжа».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Трэці працоўны

У СТУДАТРАДАХ — БОЛЬШ ЗА 17 ТЫСЯЧ БАЙЦОЎ

Менавіта такую колькасць Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі сёлета працаўладкаваў у складзе студэнцкіх атрадаў. У рамках круглагадовай працоўнай занятасці ў 1353 студэнцкіх атрады ўсіх сямі зацверджаных профіляў патрапілі 17 827 байцоў, таксама была аказана дапамога ў індывідуальным працаўладкаванні 284 хлопцам і дзяўчатам. Такім чынам, фактычна было больш за 18 тысяч працаўладкаваных. Самая вялікая колькасць іх у Гродзенскай вобласці — 4154 чалавекі ў складзе 301 атрада.

атамнай электрастанцыі і аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры Аўстраўца, і міжнародны вытворчы працоўны праект «Атлант-2020». Таксама байцы працавалі на абласных і мінскай гарадской маладзёжных будоўлях. Напрыклад, на будаўніцтве агульнаадукацыйнай сярэдняй школы на 1020 месцаў у Баранавічах, сярэдняй агульнаадукацыйнай школы ў Гомелі, на рэканструкцыі комплексу будынкаў гарадской клінічнай бальніцы № 3 у Гродне, паліклінікі для дарослых і дзяцей у Магілёве. У сталічным рэгіёне абласной маладзёжнай будоўляў стаў дашкольна-цэнтр развіцця дзіцяці ў гарадскім пасёлку Вянец Валожынскага раёна.

Трэці працоўны семестр працягваецца. Увосень па плане будуць працаваць прыкладна 122 атрады з 2544 чалавек. Сельгасатрады прыступілі да справы ва ўсіх рэгіёнах, але дагаворы на фарміраванне працягваюць заключацца. У цэлым па краіне ў верасні—кастрычніку байцы студэнцкіх атрадаў будуць займацца ўборкай і сартаваннем

бульбы і іншых караняплодаў, зборам яблыкаў, уборкай лёну.

Да прыкладу, у Брэсцкай вобласці працуюць пяць сельскагаспадарчых атрадаў. Хлопцы і дзяўчаты збіраюць яблыкі ў ААТ «Батчы», «Лядзецкі», «Мянінскі», РУП «Брэсцкая абласная сельскагаспадарчая доследная станцыя Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі», КСУП «Беражное». У Віцебскай вобласці працуюць 30 сельскагаспадарчых атрадаў. Іх байцы ўбіраюць і сартуюць сельгаспрадукцыю ў філіялах «Вясна-энерга»

і «Цяплічны» РУП «Віцебск-энерга», РУП «Талачынскі кансервавы завод», ВК «Альгоўскае», ААТ «Навасёлкі-Лучай», «Хацілы-Агра», «Камайскі-Агра». У Гродзенскай вобласці працуюць 35 сельгасатрадаў. Маладыя людзі шчыруюць на палях КСУП «Малабаставіцкая элітная гаспадарка», «Кавееўцы», «Эксперыментальная база «Кастрычнік», ААТ «Прынеманскі», Іўеўскага дзяржаўнага прафесійнага ліцэя, Навагрудскага дзяржаўнага сельскагаспадарчага прафесійнага ліцэя.

Закрыццё трэцяга працоўнага семестра запланавана на 13—15 лістапада ў Рэспубліканскім гарналыжным цэнтры «Сілічы» падчас Усебеларускага злёту студэнцкіх атрадаў «Час руху». У гэты ж час пачнецца падрыхтоўка да новага працоўнага праекта для ўдзельнікаў студэнтскага руху «Зімовы маршрут» і міжнароднага праекта «Снежны дэсант», які пройдзе на тэрыторыі Расіі і Казахстана.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Бачыць мату

ГАВАРЫЦЬ І БЫЦЬ ПАЧУТЫМ

У форуме «Беларусь — гэта мы» ў Мадрыце прынялі ўдзел каля чатырох тысяч маладых людзей з усеі вобласці.

«Вы сабраліся тут, каб адкрыта і прама выказаць сваю грамадзянскую пазіцыю, аб'ядналіся, каб стаць на абарону галоўных дасягненняў такой жа, як вы, маладой і незалежнай краіны, — зачытаў падчас урачыстага адкрыцця форуму зварот ад Прэзідэнта намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Андрэй КУНЦЭВІЧ. — Няма нічога даражэй за мір, бяспеку і свабоду, за якія нашы продкі ў розныя гады аддавалі свае жыцці... Вы ўжо увайшлі ў гісторыю як пакаленне першай суверэннай беларускай дзяржавы і павінны заставацца ў ёй як патрыёты, якія ў няпрсты час з гонарам прайшлі выпрабаванне на трываласць, захавалі вернасць спрадвечным традыцыям і збераглі родны дом — Беларусь».

У ініцыятыўных была магчымасць выказацца падчас адкрытага дыялогу.

За некалькі гадзін да адкрыцця мерапрыемства ў Лядовым палацы можна было наведваць спецаб'явітую выстаўку дасягненняў моладзі і даведацца пра ўсё, чым яна сёння дышае. А кірункаў шмат — валанцёрскі, навуковы, будаўнічы. Дарэчы, за 9 месяцаў з пачатку года праз студэнцкія будаўнічыя атрады паспелі прайсці 18 тысяч хлопцаў і дзяўчат. Узяць,

напрыклад, будаўнічы «Маладосць» Мадрыцкага дзяржаўнага тэхналагічнага ўніверсітэта харчавання — лічыцца, што трапіць у яго вельмі прэстыжна. Летас ён абслугоўваў ІІ Еўрапейскай гульні ў Мінску, сёлета стаў найлепшым на міжнародным вытворчым працоўным праекце «Атлант-2020». «Ветэранамі» ў будаўнічым руху становяцца хутка: тры гады ад-

працаваў — і ты ўжо загартаваны баец. Чацвёртакурснік ўніверсітэта харчавання Таццяна Дзеісеніца якраз адна з такіх «ветэранаў».

— Студэнцкі будаўнічы рух — гэта спецаб'явівае брацтва, магчымасць знайсці новых сяброў і набрацца ўражанняў, — кажа яна. — А яшчэ — плёна папрацаваць на добры вынік разам. Гэта вельмі аб'ядноўвае.

У актыўнай маладзёжнага руху была магчымасць выказацца падчас «Адкрытага дыялогу» або накіраваць свае прапановы праз электронную платформу.

— Цікава даведацца, што думае моладзь, чаго ёй не хапае, што магчыма было б змяніць, — разважае першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ, член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Дзмітрый ВАРАНЮК. — Перамемныя тэмы, але ўсё павінна ісці праз дыялог, цывілізавана і канструктыўна. Самыя цікавыя прапановы будуць агучаны Прэзідэнтам.

— Моладзь сёння выказвае розныя погляды, у тым ліку і палітычныя, іх таксама трэба ўлічваць, — перакананы старшыня маладзёжнага парламента пры Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь Ягор МАКАРЭВІЧ. — Форум дасць магчымасць вызначыцца накіраваць нашага агульнага будучага. Мы стаім на парозе значных палітычных падзей — Усебеларускага народнага сходу, канстытуцыйнага рэфармавання, — і галас моладзі павінен быць пачуты. Мы прапануем шэраг ініцыятыў па карэкціроўцы Асноўнага Закона, канкрэтных ініцыятыў па ўдзяванні моладзі ў эканоміку, новыя вытворчыя пляцоўкі. Маладзёжныя форуму стануць месцам для дыскусій, дапамогуць склаці павестку будучага, каб краіна магла паспяхова рухацца наперад.

Форум у Мадрыце даў старт аналагічным мерапрыемствам па ўсёй краіне.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

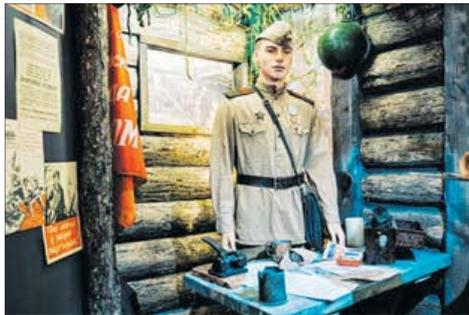
Вехі гісторыі

Франтавы дзённік, парадная шашка і скафандр касманаўта

У Мінску пасля рэканструкцыі адкрыўся Музей гісторыі камсамола і маладзёжнага руху Беларусі. Тут сабраны больш за 20 тысяч гістарычных дакументаў, фатаграфій і рэчаў, сярод якіх ёсць і ўнікальныя. У экспазіцыі прадстаўлена толькі малая частка — каля 1,5 тысячы экспанатаў. Гэта дакументы і прадметы перыяду стварэння камсамольскіх ячэек, ваеннага ліхалецця, аднаўлення народнай гаспадаркі ў пасляваенны перыяд, зараджэння студаўраўскага і фестывальнага рухаў — да дзейнасці БРСМ на сучасным этапе.

Піянерская форма савецкага школьніка.

Інсталцыя «Падпольны райкам камсамола»: сапраўдныя гімнасёрка, сумка, партызанскі дзіракол, тэлефон 1943 года выпуску.

Замест старонак — тэлеграфныя бланкі з франтавымі запісамі, аўтарскімі вершамі, напісанымі алоўкам, а таксама ліст да бацькоў. Ураджэнец Палесся, які абараняў Радзіму ад ворага, так і не вярнуўся дадому. У чэрвені 1945 года ён загінуў падчас баёў у Германіі. Таварышы захавалі дзённік хлопца і перадалі яго родным. Вось што Іван пісаў 9 мая 1945 года: «Добры дзень, мае бацькі. Паведамляю пра тое, што я жывы, здаровы, і вам гэтага жадаю. Шмат пісаць не думаю, сёння святкуем мы дзедка, на германскай тэрыторыі. Вайна скончана, мы перамаглі. Віншую вас з Перамогай над нямецкім фашызмам. Ваш сын Ваня Сабко».

Унікальны экспанат — парадную шашку — падарыў Цэнтральнаму камітэту ЛКСМБ савецкі палкаводзец, двойчы Герой Савецкага Саюза, кавалер сямі ордэнаў Леніна Маршал Савецкага Саюза Іван Баграмян. Лічыцца, што менавіта яна была пры ім падчас Парада Перамогі ў Маскве 24 чэрвеня 1945 года. Іван Баграмян удзельнічаў у вы-

зваленні Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Падчас стратэгічнай наступальнай аперацыі, якая атрымала кодавую назву «Баграціён», першымі выступілі войскі 1-га Прыбалтыйскага фронту на чале з Баграмянам. Яшчэ адна каштоўная рэч — працоўная кніжка савецкага беларускага партыйнага і дзяржаўнага дзеяча Пятра Машэрава. У 1947—1954 гадах ён быў сакратаром ЦК ЛКСМБ. А таксама сумка, акуллары і іншыя рэчы савецкага ваеннага лётчыка, Героя Савецкага Саюза Аляксандра Новакава. У паветраных баях з ворагам ён праявіў гераізм і адвагу. На самалёце І-16 здзейсніў 93 баявыя вылеты, удзельнічаў у дзясятках паветраных сутычак. Усяго за перыяд з 17 студзеня да 9 сакавіка 1942 года асабіста і ў групах баях знішчыў 15 варажых самалётаў.

Пасля вызвалення Беларусі камсамол актыўна ўключыўся ў мірную дзейнасць: маладыя хлопцы і дзяўчаты ўдзельнічалі ў аднаўленні Мінска — два разы на тыдзень прыходзілі і прыбіралі ўсё, што было разбурана

падчас вайны, а таксама нова будавалі хаты ў вёсках і пасёлках.

У красавіку 1974 года Усеагульнай ударнай будоўляй была абвешчана праектаваць Байкала-Амурскай магістралі (адна з найбуйнейшых чыгунак у свеце). У 1984 годзе яе цалкам пабудавалі, што стала важнай падзеяй у гісторыі камсамола.

Самаробны франтавы дзённік байца Чырвонай Арміі Івана Сабко... Замест вокладкі — дзве металічныя пласціны ад ваеннай тэхнікі.

...Фотаздымак, які нагадвае нам пра гісторыю, звязаную з гераічнымі учынкамі 17-гадовага камсамольца Мішы Мароза, пераносіць нас у верасень 1977 года. Менавіта тады навучніцы Аршанскага індустрыяльна-педагагічнага вучылішча, у тым ліку і гэты юнак, працавалі ў калгасе «Прагрэс» Дубровенскага раёна. Хлопец убаць, што разам з буйналіянымі клубнямі знаходзіцца артылейска-ракетны снарад, схаваны ў хутка пабег праз поле да яра. Не паспеў дайсці ўсяго некалькіх метраў — і смертаносная знаходка выбухнула ў яго ў руках. Такім чынам ён выратаваў ад пагібельі каля 30 чалавек, якія знаходзіліся на полі. За мужнасць Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР пасмяротна ўзнагародзіў смелага камсамольца ордэнам Чырвонай Зоркі. Імя Міхаіла Мароза было занесена ў Кнігу Пашаны цэнтральных камітэтаў ВЛКСМ і ЛКСМ Беларусі, а ў яго камсамольскім білеце застаўся запіс: «Вынес з поля баявы снарад, адвёў ад людзей

бяду цаной уласнага жыцця».

У музеі знаходзіцца сапраўдны скафандр першага беларускага касманаўта Пятра Клімука, у ім ён здзейсніў сваё апошняе трэцяе касмічнае падарожжа. Святлана Сасніна падзялялася, што многія, хто бачыў яго, не вераць, што Пётр Клімука такога невысокага росту, прыкладна 165 сантыметраў — на борце касмічнага караля, дарэчы, гэта з'яўляецца перавагай.

Наступная старонка развіцця камсамольскага руху — фестывальна. Яна пераносіць нас у 1950-я гады. Канцэрты, маршы, мітынгі... Працягвае гэтыя традыцыі і сучасная моладзь, нашы хлопцы і дзяўчаты пабывалі на апошнім, XIX Сусветным фестывалі моладзі і студэнтаў, які прайшоў у Сочы ў 2017 годзе.

— Вы можаце ўбачыць маладых людзей — пераможцаў сацыялістычнага спаборніцтва, якія развівалі нашу прамысловасць. Гэта вельмі важна сёння ўспамінаць моладзі, каб разумець тое, як будаваць будучыню. Трэба і цяпер аддаваць вялікую ўвагу нашай краіне, каб яна становілася больш прыгожай і квітнеючай, — лічыць Святлана Сасніна.

Асновы і прынцыпы камсамольскага руху ў 2002 годзе пераняў Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі. Яго шматлікія праекты, такія, як «Кветкі Валікай Перамогі», «Мы — грамадзяне Беларусі», «100 ідэй для Беларусі», маладзёжны марафон «Зрабі свой выбар», «Аднаўленне святых Беларусі» і іншыя дапамагаюць захаваць пераёмнасць пакаленняў.

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота дадзена БРСМ.
ЗВЯЗДА

Новыя старты

Адчуць сябе спартыўным каментатарам

Беларускія школьнікі да 15 кастрычніка могуць падаць заяўкі на ўдзел у міжнародным конкурсе юных каментатараў ва ўзроставай катэгорыі 9—14 гадоў у сацыяльных сетках Facebook, Instagram і Youtube у рамках міжнароднага праекта «Футбол для дружбы».

Дзеці з нашай краіны традыцыйна прымаюць удзел у міжнароднай дзіцячай сацыяльнай праграме «Футбол для сяброўства». Восьмы сезон праграмы аб'яднае больш за 10 тысяч удзельнікаў з усяго свету і пройдзе ў анлайн-фармаце.

У новым сезоне працягне работу міжнародны дзіцячы прэс-цэнтр, дзе ўдзельнікі паспрабуюць сябе ў ролі спартыўных журналістаў і будуць асвятляць падзеі праграмы ў сваіх краінах, рыхтаваць навіны для нацыянальных і міжнародных спартыўных СМІ. У гэтым годзе міжнародны дзіцячы прэс-цэнтр абвясціў анлайн-конкурс юных каментатараў, пераможцы якога будуць каментараў анлайн-чэмпіянат праграмы «Футбол для дружбы».

Паводле слоў першага намесніка міністра інфармацыі Паўла Лёгкага, анлайн-фармаат падчас пандэміі, як у выпадку з «Футбалам для дружбы», дае магчымасць дзецям з розных куткоў краіны даведацца больш пра любімую гульню і знайсці аднадушцаў сярод ровеснікаў з усяго свету — і ўсё гэта з бяспэкай для здароўя. «Цудоўна, што гэты праект абуджае цікавасць да журналісцкай прафесіі і нават дае рэальныя навыкі: дапамагае дзецям паспрабаваць сябе ў якасці спартыўнага каментатара, зразумець працэсы вытворчасці журналісцкіх матэрыялаў розных фарматаў, пагутарыць з вядомымі спартсменамі і расказаць аб любімай гульні, якая аб'ядноўвае людзей з усяго свету», — сказаў Павел Лёгкі.

• Даведка

Міжнародная дзіцячая сацыяльная праграма «Футбол для дружбы» рэалізуецца «Газпрамам» з 2013 года. За сем сезонаў яна ахапіла 211 краін і рэгіёнаў, аб'яднала больш за 6 тысяч удзельнікаў і набыла звыш 5 мільянаў прыхільнікаў.

Прадстаўнікі Беларусі бяруць удзел у міжнароднай дзіцячай сацыяльнай праграме «Футбол для дружбы» з 2014 года. У сёмым сезоне праекта Беларусь прадставілі чатыры юныя футбалісты: Сафія Мяцельская і Яна Сташкова, выхаванкі футбольнага клуба «Minsk Ladies», і Ганна Гадзінская і Мелана Сураўцава, выхаванкі футбольнага клуба «Мінск».

Для ўдзелу ў конкурсе дзецям неабходна зняць відэа, у якім трэба пракаментараваць на англійскай мове ўрывак футбольнага матча даўжынёй у адну хвіліну, адным дублем, без мантажу, і выклаці ролік у сацыяльных сетках з хэштэгам #F4FCommentator з укажаннем свайго ўзросту і краіны пражывання.

Конкурс пройдзе ў два этапы. На першым — да 15 кастрычніка — будуць адабраны найлепшыя каментатары ў кожнай краіне. На другім — да 9 лістапада — пройдзе анлайн-галасаванне па выбары пераможцы. Вынікі конкурсу будуць падведзены 15 лістапада. Яго ўдзельнікі атрымаюць каштоўныя прызы ад міжнароднай дзіцячай сацыяльнай праграмы «Футбол для дружбы»: набор прафесійнага стрымінгавага аўдыё- і відэаабсталявання і сувеніры з сімваламі праекта.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АНЛАЙН ШТОДНЯ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «43».)

Таксама insta-блогеры, акрамя колькасці падпісчыкаў, вылучаюцца яшчэ і сваёй накіраванасцю. Самыя папулярныя тэмы, якія падымаюць блогеры на сваіх старонках, — фітнес, багатае жыццё, падарожжы, кулінарыя і, вядома ж, акаўнты знакамітых людзей. Наша суразмоўніца адышла ад стандартных кірункаў і, нягледзячы на малады ўзрост, вырашыла весці блог пра адносіны.

— Свой акаўнт у Instagram я стварыла ў 2014 годзе, але тады гэта была самая звычайная старонка, на якой выкладваліся мае фотаздымкі. Але аднойчы, як і большасць ровеснікаў на той момант, мяне пачала цікавіць тэма адносін паміж хлопцамі і дзяўчатамі, да якой дадаліся яшчэ асабістыя перажыванні, і на эмоцыях я напісала свой першы пост на старонцы. Ён быў пра тое, што многія дзяўчаты пры сустрэчы з прыгожым хлопцам, ну, ці проста хлопцам, які ім сімпатычны, пачынаюць накручваць сябе комплексамі і адразу ж здаюцца. Я шмат дамала і ў выніку дала ў поспе некалькі парад, што трэба і не трэба рабіць, каб не застацца без шанцаў на знаёмства.

«Блогерамі спрабуюць стаць вельмі многія, але толькі ў немногіх гэта атрымліваецца».

З часу першага поста Ірыны прайшло ўжо нямала часу, яна распрацавала структуру свайго блога, ведае, а чым займацца, і, дзякуючы ўпартасці і намаганням, заваявала ўвагу новых падпісчыкаў. Блогерка адзначае, што не заўяляе пра сябе, як пра эксперта ў адносінах, яна проста выказвае сваю думку аб спрэчных пытаннях з гэтай сферы, напрыклад, чаму жанчыны часта выстаўляюць сябе ў ролі ахвяры, ці чаму ўсе так бяцца разводу ў сям'і. Акрамя гэтага, Ірына заўсёды чытае рэакцыю сваіх падпісчыкаў на яе посты і любіць, калі яны выклікаюць дыскусію паміж карыстальнікамі. З нядаўняга часу, акрамя звычайных постаў, яна суразмоўніца ўвляла новую рубрыку на старонцы — «Хуткае інтэр'ю», у якой яна задае розныя пытанні, якія датычацца адносін, групам хлопцаў і дзяўчат, часам выносячы для сябе з іх адказы вельмі карысную і нечаканую інфармацыю.

«Для блогера гэта самае важнае — ведаць, што ты цікавы, што можаш даваць людзям «пажытак» для разважанняў і дыскусій».

Ні адзін блогер, нават пачатковец, не абыходзіцца без хэйтараў, людзей якія крытыкуюць тое, што ён робіць. Некаторыя не звяртаюць на іх увагі, іншыя прымаюць такія заўвагі блізка да сэрца, а ёсць і тыя, хто выдалае гэтыя каментарыі і блакуе такіх карыстальнікаў.

— З крыгтыкай я сутыкнулася ў самым пачатку свайго шляху. Калі запосіла першы запіс на старонцы, шмат хто пакаў пісаць, што я спрабую быць як усе, а не выказваць свае думкі і што да блогерства мой пост не мае ніякага дачынення. Вядома, улічваючы недасведчанасць і нейкі страх, спачатку вельмі нервалавалася. Былі моманты, калі хацела адмовіцца ад жадання стаць insta-блогерам, але кожны раз разумела, што ёсць людзі, каму падабаецца тое, што я раблю, а галоўнае, што гэта падабаецца мне. Цяпер такіх добразычлівых карыстальнікаў нашмат

больш, чым было напачатку, я адчуваю іх водгукі. Мне здаецца, для блогера гэта самае важнае — ведаць, што ты цікавы, што можаш даваць людзям «пажытак» для разважанняў і дыскусій, а часам адказаць на тыя пытанні, якія яны бяліся задаць нават самі сабе. А пісаць у пустаць — гэта жудасна. Што датычыцца хэйтараў, то ў нейкі момант зразумела, што яны зусім не ворагі, а нават наадварот, дзякуючы ім, я магу перагледзець той ці іншы свой крок, знайсці недахопы і наступны пост зрабіць яшчэ цікавейшым.

У самым пачатку мы згадалі, што большасць успрымае блогерства ў любых сацыяльных сетках як дзіцячую забаву, а не сур'ёзны занятак. Падчас дыялогу наша суразмоўніца шчыра прызналася, што пакуль быць insta-блогерам для яе — хобі, якое яна старанна імкнецца зрабіць сваёй прафесіяй.

Блогерка адзначае, што не заўяляе пра сябе, як пра эксперта ў адносінах, яна проста выказвае сваю думку аб спрэчных пытаннях з гэтай сферы».

— Любы занятак павінен прыносіць заробак, а я пакуль працую па бартары. Наогул, каб стаць прафесійным блогерам, трэба не толькі ўклаці шмат часу, намаганняў і фінансаў, але і валодаць пэўнымі чалавечымі якасцямі. Па-першае, крэатыўнасцю, як ні круці. Блогерства — гэта ў першую чаргу творчасць і самавыяўленне. Па-другое, быць дасведчаным у той тэматыцы, у якой ты вядзеш сваю старонку. Я ўвесь час чытаю нейкія форумы, вывучаю псіхалогію, ну і, вядома ж, назіраю за людзьмі, якія вакол мяне, і іх узаемаадносінамі. Ну, а па-трэцяе, захопленасць. Блогерамі спрабуюць стаць вельмі многія, але толькі ў немногіх гэта атрымліваецца.

На напісанне аднаго поста можна сіць вельмі шмат часу, прызнаецца суразмоўніца. Пакуль выбераш актуальнае пытанне, абдумаеш яго, разбярэш, зробіш і апрацуеш патрэбныя фота, а калі яшчэ трэба манціраваць відэа... Можна прайсці тыдзень, але быць на вачах у падпісчыкаў трэба штодня, бо калі ты не быў у Instagram дзень, то, лічы, што цябе ўжо ўсе забыліся.

Нягледзячы на тое, што Ірына — блогер-пачатковец, яе часта запрашаюць на розныя мерапрыемствы ў якасці эксперта.

І гэта не дзіўна, бо, акрамя вядзенага акаўнту пра адносіны, яна з'яўляецца кіраўніком маладзёжнага творчага аб'яднання «Мама, я блогер».

— Яго адкрыла на базе аднаго са сталічных цэнтраў дадатковай адукацыі «Ветразь». Калі шчыра, лічу, што мне моцна пашанцавала, бо я магу не толькі развівацца ва ўлюбёнай сферы сама, але і дапамагаць гэта зрабіць іншым. Аб'яднанне разлічана на падлеткаў і моладзь з трынаццаці да дваццаці аднаго года, хоць, каб стаць блогерам, узроставай рамкам няма. Але асабіста мне камфортней працаваць з такой аўдыторыяй. Я вучу яе таму, з чым сама сутыкнулася ў самым пачатку шляху. Дапамагаю пазбаўцца ад комплексаў і сарамлівасці, дапамагаю знайсці тую тэматыку, у якой ім будзе камфортна і цікава. Некаторыя падлеткі часта кажучы мне: «А пра што можна пісаць?», «А як фатаграфавалася?», «Мяне ж будуць чытаць мама і бабуля...» Усе гэтыя моманты мы вырашаем разам.

Часта можна пачуць пра Instagram-залежнасць — гэта калі праводзіш гадзіны за экранам і не можаш пра жыццё і дня, каб не зрабіць сэлфі і не запосціць яго ў сябе на старонцы. На думку некаторых псіхалагаў, менавіта блогеры знаходзяцца ў зоне рызыкі гэтай «хваробы». Аднак Ірына абвясціла міф.

«Адрозненне insta-блогера ад блогераў іншых інтэрнэт-парталаў ці сацыяльных сетак у тым, што яны абавязаны ўзаемадзейнічаць са сваімі падпісчыкамі штодня».

— Першы час ты і сапраўды сядзіш у сацыяльнай сетцы як зачараваны, але неўзабаве пачынаеш перанасычацца інфармацыяй, і часта блогерам хочацца ўзяць невялікі адпачынак, каб «пачысціць» сваю галаву ад таго патоку навін, што кожны дзень сустракаеш у стужцы. Магчыма, з-за гэтай перанасычанасці ў некаторых з'явілася меркаванне, што Instagram паволі згасае, але ведайце, ён не памрэ ніколі. Мы можам стамацца ад яго, браць перапынак, але для большасці людзей у свеце ён стаў неад'емнай часткай жыцця.

Ангеліна НОВІКАВА,
студэнтка IV курса Беларускага
дзяржаўнага ўніверсітэта культуры
і мастацтваў.
Фота дадзена суразмоўніцай.

МАЛАДЗЕЖНЫ ПРАЕКТ: У ДЗЯСЯТАЧКУ!

Дадзены старт чарговаму, дзясятаму па ліку, сезоннаму рэспубліканскаму маладзёжнаму праекту БРСМ «100 ідэй для Беларусі». Гэта было зроблена падчас афіцыйнай цырымоніі фінальнага этапу рэспубліканскага маладзёжнага інавацыйнага праекта «Стартатуп. Інтэнсіў для маладых падпрямальнікаў».

Да ўдзелу ў праекце запрашаюць маладых людзей ва ўзросце ад 14 да 31 года, якія займаюцца рацыяналізатарствам, распрацоўкай навукова-тэхнічных і інавацыйных праектаў, што ўяўляюць практычную кваліфікацыю для рэальнага сектара эканомікі. Для маладых навукоўцаў гэты ўзростава парог складае 35 гадоў.

Прадставіць свае прапановы можна ў дзясяці намінацыяў: «Энергетыка, у тым ліку атамная энергетыка, і энэрга-эфектыўнасць», «Аграпрамысловыя тэхналогіі і вытворчасць», «Прамысловыя і будаўнічыя тэхналогіі і вытворчасць», «Медыцына, фармацыя, медыцынская тэхніка», «Хімічныя тэхналогіі, нафтахімія», «Бія- і нанатэхналогія», «Інфармацыйна-камунікацыйныя і авіякасімічныя тэхналогіі», «Рацыянальнае прыродакарыстанне і глыбокая перапрацоўка прыродных рэсурсаў», «Нацыянальная беспсека і абарона ад надзвычайных сітуацый», «Грамадства, эканоміка і сацыяльная сфера». У кожнай намінацыі будуць вызначаны па два пераможцы ў дзвюх узроставых групах: навучнікі ўстаноў агульнай сярэдняй, прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі і студэнты, курсанты, слухачы ўстаноў вышэйшай адукацыі, працуючыя маладзёж, маладыя навукоўцы.

Праект «100 ідэй для Беларусі» рэалізуецца сёлета ў некалькіх этапах. На першым будзе праводзіцца інфармацыйная работа па яго папулярнасці. Каб атрымаць добры вынік, ставіцца задача даць маладым людзям як мага больш звестак. Расказаць, як правільна і куды можна падаваць заяўку, як яе аформіць, каб яна адлюстравала ўсе неабходныя моманты. Прыём заяваў ужо адкрыты. Іх можна накіраваць найпрост у тэрытарыяльныя камітэты БРСМ альбо запоўніць форму на сайце 100ideas.by. Ужо ў лістападзе пройдзе першы адбор, адбудуцца раённыя і занальныя выставкі, а экспертныя саветы вызначаць пераможцаў другога этапу.

У лістападзе — снежні пройдзе абласныя (Мінская гарадская) выставкі-прэзентацыі з вызначэннем пераможцаў трэцяга этапу. Нацыянальная акадэмія навук Беларусі праводзіць свой конкурс адбор з арганізацыяй выставкі маладзёжных праектаў. Фінал 10-га сезона праекта запланаваны на люты 2021 года.

Усе фіналісты «100 ідэй для Беларусі» могуць прыняць удзел у рэспубліканскім конкурсе інавацыйных праектаў. З іх 10 праектаў-пераможцаў атрымліваюць грашовыя сродкі ў памеры да 57 базавых велічынь для распрацоўкі бізнес-плану інавацыйных праектаў у мэтах іх далейшага ўдзелу ў конкурсе ў парадку і на ўмовах, вызначаных Дзяржаўным камітэтам па навуцы і тэхналогіях. Па выніках двух апошніх гадоў 10 пераможцаў прымаюць удзел у міжнародным маладзёжным праекце «100 ідэй для СНД».

Нагадаем, «100 ідэй для Беларусі» рэалізуецца БРСМ пры падтрымцы зацікаўленых у мэтах актывізацыі інавацыйнага мыслення моладзі, прыцягнення яе да вырашэння задач сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі.
Сяргей РАСОЛЬКА.

ІЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ НЕЗАСЕЛЕННОГО ЖИЛОГО ПОМЕЩЕНИЯ, ПРИНАДЛЕЖАЩЕГО НА ПРАВЕ СОБСТВЕННОСТИ

ОАО «Савушкіна пуца»:
жилого дома, расположенного по адресу: Брестская область, Каменецкий район, деревня Тересины, дом 6, общей площадью 38,5 кв. м, на земельном участке площадью 0,2500 га (далее по тексту – Объект)

Заявление на участие в аукционе принимается в рабочие дни с 8.00 до 17.00, обед – с 13.00 до 14.00 по адресу: Брестская область, Каменецкий район, аг. Ходосы, ул. Советская, 3. Прием заявлений заканчивается 28.10.2020 в 16.00. Контактный телефон 8 (01631) 42 0 27, тел./факс 8 (01631) 42 1 33.

При подаче заявления на участие в аукционе физические лица предъявляют документ, удостоверяющий личность, а представители юридических лиц документ, удостоверяющий их полномочия.

Начальная цена по продаже Объекта составляет сумму в размере 1 616,06 белорусского рубля.

Сумма задатка составляет 242,41 белорусского рубля и вносится до 28.10.2020 на расчетный счет ОАО «Савушкіна пуца» р/с ВУ89ВАР30126100500110000000 в ЦЗБУ № 103 в г. Каменец, Региональная дирекция по Брестской области «Белгартромбанк» ОАО, БИК ВАРВВ2Х, УНП 200133322, ОКТО 038041.

Аукцион состоится 02.11.2020 в 11.00 в актовом зале ОАО «Савушкіна пуца» по адресу: Брестская область, Каменецкий район, аг. Ходосы, ул. Советская, 3.

07.10.2020 г. в 12.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Польсье-эжилстрой».

- Повестка дня:
- 1) О выборах членов наблюдательного совета.
 - 2) О вознаграждении членов наблюдательного совета.
- Местонахождение ОАО «Польсье-эжилстрой»: г. Брест, ул. Кихиватово, 60. Место проведения собрания: г. Брест, ул. Кихиватово, 60. Время регистрации в день проведения собрания – с 11.30 до 12.00. При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность). Дата сбора реестра акционеров – 01.10.2020 г.
- С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни начиная с 01.10.2020 г. (с 14.00 до 16.00) по месту нахождения общества.

6 ИНФАРМБЮРО

ЧЫРВОНКА ЧЫРВАНАЯ ЗМЕНА

01.10.2020 г.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н. С. извещает о проведении 13 октября 2020 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 70 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Аппарат газированной воды «Польсье» АП-60, инв. № 61380	450,00	45,00
2	Аппарат для приварки шпилек RSR2500, инв. № 61355	570,00	57,00
3	Печь электротермич. СЦЦМ, инв. № 40127	6 060,00	606,00
4	Пресс К-1930, инв. № 50164	1 710,00	171,00
5	Пресс гидравлический П63326, инв. № 50161	5 820,00	582,00
10	Пресс КЕ-2330, инв. № 60350	1 800,00	180,00
16	Эл. печь СНЗ-3.6, инв. № 40125	1 080,00	108,00
20	Пресс гидравлич. П6330, инв. № 50226	3 360,00	336,00
21	Станок токарно-винторезный 16К20, инв. № 60339	990,00	99,00
25	Автомобиль МАЗ 437043, рег. № АЕ 0297-3, г. в. 2008, цвет – белый, тип ТС – грузовой бортовой, инв. № 61006	2 520,00	252,00
27	Стол поворотный, инв. № 60463	780,00	78,00
37	Кран-балка электрическая, г/л 2 тн, инв. № 50752	1 020,00	102,00
39	Кран-балка электрическая, г/л 2 тн, инв. № 50236	1 020,00	102,00
40	Кран-балка г/л 2 тн, инв. № 50751	1 020,00	102,00
41	Кран электрический, г/л 3,2 тн, инв. № 50136	1 200,00	120,00
42	Кран электрический, г/л 2 тн, инв. № 50122	1 020,00	102,00
43	Кран электрический, г/л 1 тн, инв. № 50119	900,00	90,00
45	Кран мостовой, г/л 10 тн, инв. № 50104	2 880,00	288,00
52	Токарно-винторезный станок 1М63ДФ01, инв. № 50083	1 830,00	183,00
57	Машина термической резки «Комента» М-П-1Пл-2К-П-2.5-8-8-1, инв. № 60891	21 690,00	2 169,00
59	Роллганг приемный и подающий к ленточнопильному станку ц. 3, инв. № 60965	1 320,00	132,00
61	Станок ленточнопильный РР 362 Г, инв. № 60952	10 290,00	1 029,00
62	Станок листогибочный гидравлический 4-валковый АНС 25/20, инв. № 61376	52 590,00	5 259,00
63	Горн кузнечный, инв. № 121006	120,00	12,00
65	Роллганг подающий к столу ленточнопильного станка, инв. № 20310	360,00	36,00
75	Ножницы для резки металла, инв. № 137	2 040,00	204,00
76	Ножницы гильотиновые, инв. № 140	2 070,00	207,00
77	Пресс-ножницы 5Х85, инв. № 50224	870,00	87,00
78	Токарно-винторезный станок «Монарх», инв. № 60577	5 700,00	570,00

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, ул. Школьная, 8. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 303-53-09 Григорив Павел Карлович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»): р/с ВУ52 ВЛБВ 3012 0400 0712 0400 1001, БИК ВЛБВВ2Х, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления);
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 1 октября 2020 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гарина, 20, в 2-м этаже, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 9 октября 2020 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невыка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней и произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичными торгами, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 22.11.2019 г. № 222 (29089). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам: Дополнительная информация: 8 (029) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 420/С-47034 (назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – здание механической мастерской), общей площадью 325,3 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дитянский с/с, 13/1, мастерская в районе д. Евсевичи.

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 423683200027000025, площадью 1,3546 га (назначение – для обслуживания здания механических мастерских), находящемся по адресу: Лидский р-н, Дитянский с/с, в районе д. Евсевичи. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,0314 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,1053 га. Обременений со стороны третьих лиц нет. Начальная цена продажи лота – 2 100 руб. (две тысячи сто рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 210 руб. (двести десять рублей)

ЛОТ 2: капитальное строение, инв. № 420/С-47032 (назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – здание гаража), общей площадью 817,5 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Дитянский с/с, 13/2 гараж в районе д. Евсевичи.

Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 423683200027000026, площадью 1,1350 га (назначение – для обслуживания здания гаража), находящемся по адресу: Лидский р-н, Дитянский с/с, в районе д. Евсевичи. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2, площадью 0,0485 га. Обременений со стороны третьих лиц нет. Начальная цена продажи лота – 9 060 руб. (девять тысяч шестьдесят рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 906 руб. (девятьсот шесть рублей)

ЛОТ 3: капитальное строение, инв. № 420/С-47276 (назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – здание птичника), общей площадью 1235,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Докучаева, 26Д.

Лот № 3 расположен на земельном участке, кадастровый № 423650100025000003, площадью 0,6035 га (назначение – для обслуживания здания птичника), находящемся по адресу: г. Лида, ул. Докучаева, 26Д. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5,2 площадью 0,0283. Обременений со стороны третьих лиц нет. Начальная цена продажи лота – 54 780 руб. (пятьдесят четыре тысячи семьсот восемьдесят рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 5 478 руб. (пять тысяч четыреста семьдесят восемь рублей)

ЛОТ 4: капитальное строение, инв. № 420/С-47477 (назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – здание автомашины), общей площадью 141,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Докучаева, 28А.

Лот № 4 расположен на земельном участке, кадастровый № 423683200004000128, площадью 0,0310 га (назначение – для размещения объектов розничной торговли), находящемся по адресу: г. Лида, ул. Докучаева, 28А. Обременений со стороны третьих лиц нет. Начальная цена продажи лота – 65 400 руб. (шестьдесят пять тысяч четыреста рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 6 540 руб. (шесть тысяч пятьсот сорок рублей)

ЛОТ 5: капитальное строение, инв. № 420/С-47651 (назначение – здание специализированное сельскохозяйственного назначения, наименование – здание стальной мастерской), общей площадью 231,0 кв. м, расположенное по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, 16/2, стальная мастерская в районе д. Новички.

Лот № 5 расположен на земельном участке, кадастровый № 423684000055000138, площадью 1,2057 га (назначение – для обслуживания здания стальной мастерской), находящемся по адресу: Лидский р-н, Круповский с/с, 16/2, стальной мастерская в районе д. Новички. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранной зоне реки, водоема), площадью 1,2057 га; земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (в зоне санитарной охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санитарной охраны в местах водозабора), площадью 1,2057 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах линейной связи и радиодификации, площадью 0,0314 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, площадью 0,0303 га. Обременений со стороны третьих лиц нет. Начальная цена продажи лота – 9 960 руб. (девять тысяч девятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС. Сумма задатка – 996 руб. (девятьсот девяносто шесть рублей)

Продавец – ОАО «Лидхлебпродукт», 231300, г. Лида, ул. Булата, 1, 8-0154-65-25-01, факс 8-0154-65-25-60

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 219, тел. 55-87-70

Условия аукциона – без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов

Номер р/с для перечисления задатка – ВУ44ВЛБВ30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка ВЛБВВ2Х, УНП 500833225

Аукцион состоится 13 октября 2020 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <http://gino.by/auction/>

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 30.07.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)

Последний день приема заявлений – 09 октября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Дополнительная информация <http://gino.by/>

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н. С. извещает о проведении 16 октября 2020 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 60 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка с учетом НДС (20%), бел. руб.
Условие продажи: 1. Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества, на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. 2. Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств (автомобилей и механизмов), а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. Местонахождение лотов: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8			
1	Благоустройство территории Жлобинского РМЗ (перед входом), тротуарная плитка (131,0 кв. м), железобетонное ограждение (52,0 м. п.), цветочница (фонтан) к зданию столовой на 84 посадочных места (инв. № 320/С-13341)	944,49	94,45
2	Цифровая инженерная система ОСЕ, инв. № 61398	7 400,00	740,00
5	Станок токарно-винторезный ГС-526У-01, инв. № 60479	8 280,00	828,00
6	Станок токарно-винторезный ГС-526У-02, инв. № 60791	27 160,00	2 716,00
8	Емкости металлические для ГСМ шт.6 (25 куб. м – 1 шт., 11 куб. м – 4 шт., 3 куб. м – 4 шт.), инв. № 60444	720,00	72,00
9	Вертикальный консольно-фрезерный станок со столом FSS450R, инв. № 60459	18 160,00	1 816,00
10	Аппарат копировальный многофункциональный KYOCERA KM-3650W(эра), инв. № 60882	840,00	84,00
12	Станок токарно-карусельный 1541, инв. № 134	10 280,00	1 028,00
13	Телевизор «Горизонт» 32 LCD, инв. № 60879	64,00	6,40
14	Вальцы для гибки двутавра, инв. № 50602	5 640,00	564,00
15	Вальцы И-2220Б, инв. № 40	3 480,00	348,00
16	Рольганг для станка правки грибовидности, инв. № 61414	920,00	92,00
17	Рольганг для станка правки грибовидности, инв. № 61413	920,00	92,00
18	Трактор сварочный М21000, инв. № 60411, 60412	3 040,00	304,00
19	Станок радиально-сверлильный ОС 2833, инв. № 50352	3 560,00	356,00
20	Комплект сварочного полуавтомата «Варио Синержик» 5000-2 ZA-Евро, инв. № 60808	640,00	64,00
21	Полуавтомат сварочный Origo Mig 502s, инв. № 61214	3 200,00	320,00
22	Сварочный трактор RILON, инв. № 61395	2 360,00	236,00
23	Установка арго-дуг. УДГУ-351 АС/ДС, инв. № 60499	680,00	68,00
24	Аппарат воздушно-плазменной резки CUT100, инв. № 61186	480,00	48,00
26	Станок радиально-сверлильный ГС45, инв. № 60661	9 160,00	916,00
27	Станок радиально-сверлильный ГС45, инв. № 61145	10 680,00	1 068,00
28	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60944	6 520,00	652,00
29	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60945	6 520,00	652,00
30	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60946	6 520,00	652,00
31	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60947	6 520,00	652,00
32	Плита монтажная 1.5*3000, инв. № 60948	6 520,00	652,00
33	Установка правки двутавровых балок UZJ-800, инв. № 61408	10 560,00	1 056,00
34	Установка для сборки балок HZJ-1800, инв. № 61312	45 600,00	4 560,00
35	Механизм подачи PDE-41W, инв. № 60787	640,00	64,00
36	Сварочный аппарат HUGONG THMIG-500 в к-те, инв. № 60820	640,00	64,00
37	Кондиционер G12LHR, инв. № 60969	200,00	20,00
38	Кондиционер G12LHR, инв. № 60970	200,00	20,00
39	Кондиционер G12LHR, инв. № 60971	200,00	20,00
40	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60975	280,00	28,00
41	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60916	280,00	28,00
42	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60923	280,00	28,00
43	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60917	280,00	28,00
44	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60924	280,00	28,00
45	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60918	280,00	28,00
46	Кондиционер LG S18LHR, инв. № 60919	280,00	28,00
48	Кондиционер LG S24H, инв. № 60655	320,00	32,00
49	Кондиционер Panasonic 18 DKD, инв. № 60653	240,00	24,00
50	Кондиционер Panasonic 18 DKD, инв. № 60654	240,00	24,00
52	Водогрейный котел на МТВ, инв. № 61103	10 800,00	1 080,00
53	Водогрейный котел на МТВ, инв. № 61104	10 800,00	1 080,00
54	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61332	8 000,00	800,00
55	Сварочный аппарат Herman Shark 505M, инв. № 61224	7 600,00	760,00
56	Пригрузы большие, инв. № 61050	240,00	24,00
57	Пригрузы большие, инв. № 61051	240,00	24,00
58	Пригрузы большие, инв. № 61052	240,00	24,00
59	Пригрузы большие, инв. № 61053	240,00	24,00
60	Пригрузы большие, инв. № 61054	240,00	24,00
61	Электрорепч SNOL 30/1300, инв. № 61357	1 600,00	160,00
62	Компрессор воздушный винтовой L55-09F, инв. № 60593	11 200,00	1 120,00
63	Компрессор воздушный винтовой L55-09F, инв. № 60594	11 200,00	1 120,00

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 242710, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел. 8 (029) 303-53-09, Григоревич Павел Карлович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления);
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 1 октября 2020 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 14 октября 2020 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявления на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невякая участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидлируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 16).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 02.06.2020 г. № 105 (29219). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-uslubaby, раздел «Аукционные».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0292) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

О реализации дебиторской задолженности ООО «Внешагрогрупп»

Организатор торгов	Управляющий по делу о банкротстве ООО «Внешагрогрупп» – ИП Угольник Дмитрий Геннадьевич: 220136, г. Минск, а/я 194, т. +37529 6363522
Продавец	ООО «Внешагрогрупп»: г. Минск, ул. Скрыганова, д. 6, оф. 505, УНП 19187257
Форма, дата, время и место проведения торгов	Торги в форме открытого аукциона 19.10.2020 в 14.30 в помещении экономического суда г. Минска: г. Минск, ул. Академическая, 15, корп. 1
Сведения о предмете торгов, начальная цена предмета торгов	Дебиторская задолженность: Лот № 1: Аргодитан ООО на сумму 6 805,99 руб.; Лот № 2: БелМясАгроТорг ООО на сумму 5 277,96 руб.; Лот № 3: Боровиковой Т. А. КФХ на сумму 198,06 руб.; Лот № 4: Ганута-агро КСУП на сумму 3 305,64 руб.; Лот № 5: Ганцевичский райагросервис ОАО на сумму 682,81 руб.; Лот № 6: Глусская заря ОАО на сумму 1 406,32 руб.; Лот № 7: ДОУЭНДО НП ООО на сумму 841,03 руб.; Лот № 8: Друзик В. А. КФХ на сумму 803,01 руб.; Лот № 9: Друзик В. А. КФХ на сумму 704,42 руб.; Лот № 10: Майское Агро ОАО на сумму 6 027,54 руб.; Лот № 11: Милославская С. М. ИП на сумму 146,43 руб.; Лот № 12: НовБелТех ООО на сумму 2 059,98 руб.; Лот № 13: Парижская Слобода ППО КСУП Колизос «Парижская Коммуна» на сумму 1 178,85 руб.; Лот № 14: Первомайский ОАО на сумму 9 012,25 руб.; Лот № 15: Пolesьe-Агро ОАО на сумму 467,68 руб.; Лот № 16: Пolesьe-Агро ОАО на сумму 275,63 руб.; Лот № 17: Раде-Групи ООО на сумму 3 569,93 руб.; Лот № 18: Саметины Агро КСУП на сумму 887,66 руб.; Лот № 19: Сейкобел ООО на сумму 757,64 руб.; Лот № 20: Солигорский райагросервис ОАО на сумму 113,55 руб.; Лот № 21: Тимирязевский ОАО на сумму 1 132,08 руб.; Лот № 22: Торгуны ОАО на сумму 1 745,06 руб.; Лот № 23: Уша ОАО на сумму 5 186,06 руб.; Лот № 24: Юрковичи ОАО на сумму 813,89 руб.; Лот № 25: Вишневецкий Агро ОАО на сумму 1 269,20 руб.; Лот № 26: Дрогичинский ККЗ ОАО на сумму 2 667,65 руб.; Лот № 27: Заря Коммуны ОАО на сумму 77,46 руб.; Лот № 28: Михалевская Нива ОАО на сумму 1 508,13 руб.; Лот № 29: РегионАгроСнаб ООО на сумму 100,00 руб.; Лот № 30: Агрофирма «Славгородский» ОАО на сумму 208,53 руб.; Лот № 31: Турино-Агро ОАО на сумму 843,40 руб.; Лот № 32: Экспериментальная База Глуск ОАО на сумму 2 302,11 руб.
Порядок проведения торгов	Шаг аукциона – 5%. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день их проведения. Договор купли-продажи предмета торгов должен быть подписан победителем в течение 5 рабочих дней с даты подписания протокола о проведении торгов. В случае признания торгов несостоявшимися возможна продажа предмета аукциона единственному участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.
Размер задатка для участия в торгах	Задаток в размере 10 % от начальной цены предмета торгов перечисляется на р/с ООО «Внешагрогрупп» № BY39BELB3012160986000226000 в ОАО «Банк БелБелВЭ» г. Минск, код BELBBVY2X
Порядок приема заявок на участие в торгах	Заявки на участие в торгах принимаются с 01.10.2020 до 17.00.15.00. Заявки на участие в торгах с приложением док-тов (заверенный банком док-т о внесении суммы задатка, копии св-ва о регистрации для ИП и юр. лица; копии паспорта для физ. лица и ИП) направляются заказной корреспонденцией в адрес управляющего
Возмещение затрат	Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются победителем торгов

Извещение о проведении 15 октября 2020 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5»

Предмет торгов (наименование, отдельные характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	«Административно-бытовой корпус АБЗ «Гореничи» общей площадью 204 кв. м, инв. № 611/С-916; «складское помещение для хранения дров» общей площадью 39 кв. м, инв. № 611/С-34214; «техническое помещение для обслуживания водонапорной башни» общей площадью 10,2 кв. м, инв. № 611/С-34215; «Магнет» т102 (1 шт.); силовой тренажер HouseFit DH – 8157 (1 шт.); бильярд «Магнет – Плюс» 8 фут. (1 шт.); машина стиральная Gorenje WS43101 (1 шт.); водонагреватель Ariston SG HP 200V (1 шт.); ивентина наполная ПАЖ-2 (материал ясень) (1 шт.); светильник «Венеция» (1 шт.); стул «Амадей» s102 (6 шт.); стул ИСО Балк (15 шт.); тумба для ТВ «Ниагара» (2 шт.); чехол защитный для бильярдного стола 8ф (1 шт.); шары «Арамит Премьер» (1 шт.); шкаф с витриной «Данвер-9-9М» (1 шт.); электросушилка для рук Puff-8820 (3 шт.); антенна Variant 60 (2 шт.); бра Орхидея 13200/2 (4 шт.); зеркало (1 шт.); жалюзи вертикальные Лайн 1,5*2,2 кв. м (1 шт.); жалюзи вертикальные Лайн 1,7*1,7 кв. м (4 шт.); кий «Гигант-М», 2PC 2-хкоставной, 156 см (материал: канадский клен) (1 шт.); кий «Онтаро» 1PC целый, 149 см (материал: канадский клен) (4 шт.); кий «Ярост», 2PC 2-хкоставной, 156 см (материал: канадский клен) (1 шт.); мягкий уголок «Лугана комфорт» (1 шт.); емкость подземная, горизонтальная, металлическая 50 л (1 шт.); телевизор Горизонт 21KF19V (1 шт.); цифровой спутниковый ресивер Eurosat DVB-3023 (1 шт.)
Местонахождение	Минская обл. Березинский р-н, Капаланецкий с/с, 2, 2/1, 2/2
Сведения о земельном участке	площадь: 2,3610 га, кадастровый номер: 620482302011000151
Продавец имущества	ОАО «ДСТ № 5», г. Минск, ул. Лукьяновича, 4-253
Организатор торгов	государственное предприятие «МГПЦ», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов без учета НДС	95 255,7 бел. руб.
Сумма задатка	9 500,00 бел. руб.
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ДСТ № 5», утвержденным организатором торгов.

О участии в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копии свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); копии уставов (для юридических лиц); копии платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBVY2X, получатель – государственное предприятие «МГПЦ», УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводятся открытым, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежного документа о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна рассрочка платежа.

Торги проводятся 15 октября 2020 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 01.10.2020 по 13.10.2020 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017) 365-48-36 (государственное предприятие «МГПЦ»);
(017) 388-43-21, (029) 179-23-02 (ОАО «ДСТ № 5»).

SEX=БАЯСЫ

УЗРОСТ ИНФАНТЫЛЬНАСЦІ

Усе ж памятаюць «барадаты» анекдот: «Першыя 40 гадоў дзяцінства самыя складаныя ў жыцці хлопчыка? Дык, як высветлілася, — і не жарт гэта ўжо. («— На якім тэрміне вы адчулі варушэнне дзіцяці? — Калі ён уладкаваўся на работу і пачаў жыць асобна».) Як паказалі вынікі даследаванняў брытанскай кампаніі Plusnet, маладыя людзі ва ўзросце ад 25 да 34 гадоў практычна не прыстасаваныя да работы па доме. («— Разбэсцілі мы цябе, сыноч! Будзем караці! — І дзе справядлівасць?! Разбэсцілі, значыцца, вы, а караць — мяне?») Гаворка ідзе пра міліяналяў, прадстаўнікоў пакалення Y, як іх называюць сацыёлагі, — людзей, што нарадзіліся прыкладна з сярэдзіны 1980-х да сярэдзіны 1990-х гадоў. («— Ну што, знайшоў хату на Новы год, ці зноў, як ёлупень апошні, свята з бацькамі будзеш сустракаць? — Ну мааааа...») Як вы разумееце, хоць размова найперш ідзе, вядома, пра тых самых хлопчыкаў, дзяўчаты-равесніцы ўбаку таксама на застаюцца. У нас жа, асабліва за мяжой, цяпер час роўных магчымасцяў, так? («Калі я была маленькай, прынесла дадому бадзянае кацянка. На што мне маці сказала: «Вось вырасцеш, станеш дарослай, будзеш мець сваю кватэру — хоць барана прыводзь». Як у ваду глядзела!»)

Як высветлілася, многія міліяналяў практычна не прыстасаваныя да ручной работы. («Я з таго пакалення, якое біла тэлевізар кулаком і пераклочала каналы абцугамі. Так што не злуйце нас!») Большасць з іх звяртаецца да інструкцый у пошукавіках для таго, каб зрабіць самыя простыя справы: укруціць лямпачку, падкруціць болт. («Падлеткі цяпер проста не разумеюць, якім пачасціца жыць з усімі гэтымі смартфонамі. Нам раней даводзілася чытаць састаў асважальніка паветра ў прыбяральні, а цяпер са смартфонам можна проста сфатаграфавач балончык і чытаць, дзе заўгодна») 87 працэнтаў апытаных з больш чым дзевяць тысяч заявілі, што перш чым заняцца падобнымі работамі, звяртаюцца да «Гугла» або пішучы ў сацыяльныя сеткі. («— Сыноч, па-за межамі інтэрнэту ёсць жыццё! — Скінь спасылку».)

Адываецца гэта праз тое, што маладыя людзі не ўпэўненыя ў сваіх здольнасцях вырашыць такія задачы. («Цацкі цяпер: машына з канструктара, поўны прывад, пульт дыстанцыйнага кіравання, бачна, як ходзяць поршні ў рухавіку. Цацкі ў маім дзяцінстве: цагліна — гэта танк».) А калі чвэрці будзе шукаць праз сеціва тых, хто лепш справіцца з названымі работамі. («Інтэрнэт усё ж такі вельмі падобны на рэальнае жыццё. Схадзіў да гоных дзяўчат і злавіў два вірусы».) Апроч спецыялістаў, 16 працэнтаў апытаных маладых людзей гатовы звярнуцца па дапамогу да брата ці маці, а 40 працэнтаў — да бацькі. («Сын-падлетак кажа бацьку: — Тата, я падару на дзень нараджэння самы лепшы падарунак, які толькі можа зрабіць сын свайму бацьку! — І што гэта будзе? — Я дадам цябе ў сяброў і сацыяльных сетках!»)

Добра, калі бацьку ў свой час рабіць штосьці сваімі рукамі навучылі. («Калі я быў маленькі, бацька адплыў ад берагу на лодцы і кінуў мяне за борт. Я даплыў да сушы і напісаў на яго заяву ў міліцыю. Так тата навучыў мяне пісаць».) А калі не? («— А вы ўпэўнены, што сын вам родны? — Дык у яго зараз і манушка ў двары такая ж, якая была і ў мяне ў дзяцінстве. — Ну, так тут нават экспертыза на ДНК рабіць не трэба».)

...Нядаўна ў Дзярждуму Расіі быў унесены законпраект адносна маладзёжнай палітыкі. («Плюсы дзяцінства: 1. Сон пасля абеду. 2. Трохразовае харчаванне. 3. Мульцікі. 4. Усе дзеці — сяброў. 5. «Дамашка» складаецца ўсяго толькі з трох задач. Плюсы дарослага жыцця. 1. 2. 3. Іх няма») Апроч іншага, ён мае на ўвазе павышэнне азначэння ўзросту моладзі да 35 гадоў, тады як цяпер у гэту катэгорыю трапляюць грамадзяне ад 14 да 30 гадоў («Калі ты нарадзіўся ў 80-я, вырас у 90-я і дабраўся да 2020-х... Дык ты бачыў чатыры дзесяцігоддзі, два стагоддзі, два тысячагоддзі і пры гэтым табе няма нават 40!») Такія захады тлумачацца тым, што цяпер, дзякуючы больш абароненаму, чым у прадку, сучаснаму жыццю, моладзь робіцца інфантальнай. («Аднойчы маці ўзяла мяне з сабой у жаночую лазню. Гэта была яе апошняя спроба знайсці мне жонку».) Маўляў, у нашы дні менавіта ў 35 гадоў чалавека можна лічыць цалкам сфарміраванай асобай з пэўнымі жыццёвымі дасягненнямі. («— Мама, я пасадзіў дрэва, пабудоваў дом, нарадзіў сына. Можна, я пайду пагуляю?»)

А ў Дортсмундскім каледжы і Нацыянальным бюро эканамічных даследаванняў вучоныя высветлілі самы складаны і нешчаслівы ўзрост чалавека. Па іх версіі, гэта 47—48 гадоў. («— Як бы вы апісалі сваё жыццё ў двух словах? — За што?») Аднак расіяне, жыхары Кітая і Мексікі ўваходзяць у «цяжкі» ўзрост раней — у 43 гады. Вучоныя тлумачаць гэта біяхімічнымі працэсамі, гарманальным фонам і агульным старэннем арганізма. («Самая павольная хуткасць — у гукі. Тое, што табе бацькі казалі ў дзяцінстве, даходзіць толькі пасля 40 гадоў»). А прыкладна да 65 гадоў людзі зноў пачынаюць адчуваць сябе шчаслівымі і задаволенымі жыццём. Вастрыж за усё гэта адчуваецца бліжэй да 80 гадоў. («Ураааа! Мама прыехала!» — бегла бабуля, абганяючы ўнукаў».)

Як відаць, у кожнага ўзросту ёсць свае цяжкасці. Таму напрыканцы такі жарт... «Хочаш быць шчаслівым? Будзь ім. Але толькі так, каб ніхто не бачыў. Не раздражняй навакольных».

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«Лепш канцэрт, чым удзел у конкурсе»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Трэба сказаць, што бацькі заўсёды падтрымлівалі ў творчых памкненнях нашага суразмоўніка, але іх жыццёвы досвед падказваў, што адукацыя патрэбна «сур'ёзна». Таму пасля паспяховага заканчэння школы хлопца паступіў у Магілёўскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт харчавання. Аднак ужо на першым курсе мара пра сцэну прывяла Пашу ў ансамбль «Спяваючыя сэрцы». Менавіта на адзятленні харавых спеваў пад кіраўніцтвам таленавітай Югеніі Цейлінай малады чалавек адчуў, што знаходзіцца ў кузні музычнага майстэрства.

* * *

— **Згадаем вучобу на вакале пад кіраўніцтвам слаўтай Наталлі Гайдзі.**

— Гэта надзвычай яркі, цудоўны час, калі адбывалася станаўленне мяне ўжо як прафесійнага артыста. Я ўдзячы Богу і лёсу за тое, што на маім шляху сустрэўся такі чалавек як Наталля Віктарыўна — гэта не проста артыстка з вялікай літары, а яшчэ і выдатны педагог. Вучыўся я на эстрадным вакале, аднак базу атрымліваў акадэмічную. Як сцвярджала тады майстар, калі навучыцца працаваць у акадэмічным стылі, то «папса» будзе як семкі (смяецца). І я вельмі ўдзячы ёй за гэта, бо цяпер магу смела казаць, што я ўніверсальны артыст.

— **У адной з тэлеперадач вы казалі, што не лічыце сябе конкурсным спеваком...**

— Справа ў тым, што дух саперніцтва неяк перашкаджае поўнаму раскрыццю, не ведаю, чаму. Існуюць конкурсныя «байцы», якія гатовы ісці атрымліваць нейкія гран-пры і гэтак далей. Мне ж лепш даць канцэрт, чым удзельнічаць у конкурсе. Вось такі похітаць, напэўна. Дарэчы, у журы я адчуваю сябе таксама нятульня, не разумею, як увогуле можна судзіць творчасць аб'ектыўна.

— **Раскажыце аб рабоце над сваім новым хітом «Кханена-пастка», які стаў своеасаблівым эксперымантам у новым для вас стылі.**

— Так, гэта эксперымент чыстай вады, і ён атрымаўся. Гэтым разам прыйшлося перайсці ў іншы выканальніцкі стыль ды крыху змяніць сваё вакальнае клішэ, аднак што датычыцца рамантыкі і лірыкі, характэрных для маёй творчасці, гэта ўсё застаецца. Трэк дастакова хутка набірае абароты па папулярнасці і быў удастоены ўвагі радыёстанцыі «Матрошка FM», першай расійскай радыёстанцыі, якая атрымала брытанскую ліцэнзію на вяршэнне ў Лондане. Гэтым я ганаруся і хачу падзякаваць беларуска-украінскаму тандэму, з дапамогай якога выпушціў гэты трэк, — Дзянісу Манёніну і Аляксандру Маціенку, кампазітару, які працуе з такімі артыстамі, як Monatik, Святлана Лабада, Ціна Караль і іншымі.

— **Напэўна, сярэбруце з вядомымі артыстамі?**

— Я ведаю шмат сучасных паспяхоўных выступаючых, але сябраў з нямногімі. Магу назваць сваімі сябрамі Сяргея Мінскага, Альберта Скарахода, Рыгора Гладкова — гэта тыя людзі, з якімі мы камунікуем, у нас агульныя памкненні ў музыцы, і ў спорце.

— **Як і ў любога артыста, бяспрэчна, у вас**

шмат прыхільніц. Ваша другая палавіна не раўнуе?

— (Усміхаецца.) Яны ёсць, безумоўна. Што датычыцца маёй жонкі Алёны, то рэзюмэ яна адзватна, верагодна, таму, што сама з ліку творчых людзей. Яна піша казкі і вершы для дзяцей і выдаецца ў топавых часопісах не толькі ў краіне, але і за мяжой. Па сваёй сутнасці я адналюб і маё сэрца належыць толькі адной адзінай жанчыне. З ёй мы сустрэліся ў тым самым ансамблі «Спяваючыя сэрцы» і да гэтага часу разам.

* * *

Паша Любчанка стараецца атрымліваць асалоду ад простых і шчырых рэчаў, напрыклад, калі падчас выступлення ў падарунак прыносіць вялізную папку з публікацыямі пра спевака (чалавек збіраў гэтую калекцыю на працягу двух гадоў). Калі прыхільнікі творчасці радуюць артыста любімымі кандытарскімі ласункамі або прыгожа аформленымі сумеснымі фота з канцэртаў. А яшчэ мужчыне прыемна быць на ўласным лепшчы, дзе разам з абранніцай ён будзе веранду і ганарыцца, што могае ўмець рабіць сваімі рукамі.

* * *

— **Як узнікла ідэя стварэння футбольнай арт-каманды «Дняпро STARS»?**

— Ідэйнімі натхняльнікамі з'яўляюцца мае сяброў, заўзятая прыхільнасці спорту Сяргей Мінскі і Альберт Скараход. З'явілася магілёўская арт-каманда адзнацца гэта таму, напярэдадні рэспубліканскага чэмпіянату сярод артыстаў. У складзе — артысты цырка, эстрады, тэатра, прадстаўнікі тэлерадыёкампаніі, фотакарэспандэнты... Разам з камандай мы наведваем шмат гарадоў, дзіцячыя летнікі, дзе дорым сваю творчасць і папулярныя здаровыя лад жыцця, імкнёмся выхоўваць патрыятызм у моладзі.

* * *

На думку спевака, спорт і культура павінны ўзаемадзейнічаць. Артыст мусіць мець добрую фізічную форму, а спорт якраз дапамагае трымацца ў тонусе. Сёлетня падчас свята пісьменнасці ў Бялынічах артыстычная футбольная каманда «Дняпро STARS» наведвала абноўлены стадыён, згуляла ў таварыскіх матчах і парадвала публіку сваёй творчасцю.

«Як сцвярджала тады майстар, калі навучыцца працаваць у акадэмічным стылі, то «папса» будзе як семкі».

Паша прымае ўдзел у розных гарадскіх мерапрыемствах, стараецца зрабіць свой унёсак у развіццё Магілёўшчыны. Нядаўна ў творчы багаж артыста дадаўся новы кліп на песню «Мая каралева Беларусь», у сюжэце якога паказаны мясціны баявой славы Магілёва. Дарэчы, для спевака родны горад заўсёды быў наймілейшы за любую сталіцу.

На маё пытанне пра планы артыст адказаў, што ў хуткім часе плануе даць сольнік у Мінску — там таксама шмат прыхільнікаў яго творчасці.

Надзея ЗУЕВА.
Фота Ігара БАГАМАЗАВА.

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12

ад 19 лістапада 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнік газеты —

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,

грамдаская арганізацыя «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар

КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Алказныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НИКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей ПАСЬКОЎКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804.

Нумар падпісаны ў 19.30 30.09.2020 г.

ШЛЯХ У БЕЗДАНЬ

Чым небяспечны дзеянні Літвы?

Прэзідэнт канфедэрацыі бізнесу Літвы лічыць, што сітуацыя ў некаторых сферах эканомікі застаецца «катастрафічнай». Нягледзячы на лічыць эканамічных паказчыкаў, якія паказваюць на тое, што Літва адносна нядрэнна справілася з першай хваляй каранавіруса, у некаторых сектарах бізнесу сітуацыя вельмі цяжкая, заявіў прэзідэнт Канфедэрацыі бізнесу Літвы Андрус Раманоўскіс, перадае партал baltnews. «Лічыць, статыстыка сведчаць, што мы не так нізка ўпалі. Але я сустракаўся з кіраўнікамі авіяцыйных, турыстычных кампаній, і яны кажучы, што гэта катастрофа. І нават па тварач людзей бачна, не кажучы ўжо пра пачуцці супрацоўнікаў, што сітуацыя ў асобных сектарах катастрофічная. Колькасць людзей, якія працуюць у сферы турызму, складае 55 тысяч — і гэты паказчык у Літве ўражвае, не кажучы ўжо пра колькасць спажывцоў, якія набылі падарожжа. Тое ж самае і з іншымі сектарамі», — заявіў Раманоўскіс у эфіры тэлеканала Роцісія. На гэтым фоне дзеянні літоўскіх улад, якія ў выніку прыводзяць да згорвання супрацоўніцтва з суседнімі краінамі, супярэчаць здароваму сэнсу. Гэта, па трапным выразе экспертаў, «стрэл ва ўласную нагу». Чым жа небяспечныя дзеянні Літвы?

СЛЯПЫЯ КУРАНЯТЫ

Як адзначаюць аналітыкі, на дзеянні Вільнюса шмат у чым паўплываў «залаты дождж» ад ЕС. Эканамічны эксперт Lumigo Жыгімантас Маўрыцас высемя намер Еўрасаюза аказаць Літве буйную фінансавую дапамогу. Ён адзначаў, што страты, нанесеныя рэспубліцы каранавірусам, несумерныя з аб'ёмам тых грашовых сродкаў, якія яна атрымае. «Як сляпыя кураняты: Літва — адна з найменш пацярпелых краін з часу крызісу COVID-19, але атрымае амаль найбольшае фінансаванне (4 працэнты ад аб'ёму валавога ўнутранага прадукту) з Еўрапейскага фонду аднаўлення для посткрызіснага аднаўлення», — напісаў Маўрыцас на сваёй старонцы ў Facebook.

Нагадаем, Еўрапейскі фонд аднаўлення накіруе дапамогу краінам, найбольш пацярпелым ад пандэміі каранавіруса. Усяго на аднаўленне нацыянальных эканомік будзе выдзелена 750 мільярдаў еўра. Так, Вільнюс можа разлічваць на 70 % датацый на аснове эканамічных паказчыкаў да COVID-19 і на 30 % сродкаў на аснове крызісу COVID-19 — зніжэнне ВУП у 2020—2021 гадах. Эканаміст звярнуў увагу на тое, што большая частка грошай Еўрапейскага фонду аднаўлення будзе выкарыстана толькі ў 2022—2024 гадах, калі крызіс, хутэй за ўсё, ужо скончыцца.

Гэта шчодрыя «бонусы» за выкананне канкрэтных даручэнняў. Як адзначыў baltnews.lt экс-кандыдат у прэзідэнты і сябра руху «Альтэрнатыва для Літвы» Казімерас Юрайціс, Літва ўжо даўно адмовілася ад вядзення незалежнай палітыкі, якую ёй цяпер дыктуюць заходнія дзяржавы. Гэтая прыбалтыйская краіна працуе ў ролі «Шасцёркі». «Яны (літоўскія ўлады. — Заўв. рэд.) проста выконваюць тое, што ім загадаюць», — заўважыў Юрайціс. На яго думку, Літва апынецца ў туліку. «Калі грашовы дождж скончыцца і грошы трэба будзе аддаваць, гэта абярэцкая крахам. Але гэта будучы вырашаць ужо іншыя пакаленні», — лічыць літоўскі палітык.

СТАЎКА НА ДАТАЦЫ

Як заўважаюць спецыялісты, датацыі Еўрасаюза — «штучнае дыханне» для эканомікі прыбалтыйскіх краін. «Прыбалтыка сваю прамысловасць знішчыла, — піша ў сваёй кнізе «Чаму Беларусь не Прыбалтыка» калінінградскі палітолаг Аляксандр Насовіч. — Савецкая Прыбалтыка была для Савецкага Саюза аналагам «краямёвай даліны»: прадукцыя прыбалтыйскага эканамічнага рабна забяспечвала СССР бытавымі электралічбынікамі на 80 працэнтаў, тэлефоннымі апаратамі на 53 працэнты, вагонамі на 30 працэнтаў і радыёпрыёмнікамі і магнітафонамі на 23 працэнты. Не проста прамысловы, а высокатэхналагічны прамысловы рэгіён: прыбалтыйскія ССР пастаўлялі навукаёмістую дарагу прадук-

цыю. Сённяшняй Літва, Латвія і Эстонія пастаўляюць у асноўным прадукты харчавання і танную рабочую сілу.

Еўрасаюз ад пачатку разбурыў прыбалтыйскую вытворчасць, пазбавіўшы Літву, Латвію і Эстонію магчымасці самастойнага эканамічнага існавання, а затым перавёў краіны Балтыі на «штучнае дыханне» прамых і ўскосных датацый з еўрафондаў. У выніку галоўным бонусам ад еўрапейскай інтэграцыі для Прыбалтыкі аказалася свабода перамяшчэння па ЕС: калі б не адзіны еўрапейскі рынак працы, то беспрацоўным у Прыбалтыцы быў бы кожны другі, а так сотні тысяч працоўных мігрантаў з'ехалі працаваць у Заходнюю і Паўночную Еўропу. Для большасці гэтых людзей «еўрапейскі выбар» іх краін апынуўся добром, вельмі толькі самі краіны Прыбалтыкі са стратай паловы працаздольнага насельніцтва стратэгічна падлісалі сабе смяротны прысуд».

ВОРАГ ЭКАНОМІКІ

Адны з найбольш «грашовых» кірункаў для Літвы — транзіт. Краіна яго актыўна асвойвае. Аднак нязграбны дзеянні ўлад сёлета тут уносяць пэўныя «карэктывы». Напрыклад, скарачэнне пагрузак у Клайпедскім марскім порце ў параўнанні з леташнімі паказчыкамі з'яўляецца прамым следствам знешняй палітыкі Літвы, лічыць кіраўнік цэнтра палітэканамічных даследаванняў Інстытута новага грамадства Васіль Калташоў.

«Работнікі Клайпедскага порта павінны звярнуцца да ўласнага ўрада і запатрабаваць перакрыць заданыя паказчыкі, палітыкі гэта ў яго сілах — зрабіць так, каб паказчыкі не падалі кожны квартал, а павялічваліся, нягледзячы ні на якія міжнародныя эканамічныя праблемы», — заявіў Калташоў у гутарцы з baltnews.lt. Эксперт падкрэсліў, што гэта работа літоўскіх улад, і калі яны тое не робяць, то такі ўрад не патрэбны.

«Такі ўрад — вораг эканомікі. Калі ён робіць усё такім чынам, што ўвесь час транзітна сістэма краіны церціць страту. У адвартым выпадку трэба прызначыць падзенне транзіту за дасягненне — заявіў, што пазбавіліся ад нядробных чужародных тавараў і цяпер будуць перавозіць толькі сумленныя, прыгожыя і добрыя тавары», — дадаў эканаміст.

Паводле яго слоў, вясна 2020-га была незвычайнай для сусветнай эканомікі, нават з пункту гледжання глабальнага крызісу, які разгортваўся з 2008 года, бо на абвал рынку наклаўся пандэмія і па сутнасці паўстала пытанне аб паскарэнні палітыкі пратэжынізму і выбудованні гандлёвых блокаў паміж дружэлюбнымі эканомікамі.

«І ў гэтую сістэму адносіць Клайпедскі порт няк не трапляе. Таму што рашэнні прымае не кіраўніцтва порта, а кіраўніцтва краіны. А палітыка літоўскай дзяржавы такая, што падзенне транзіту непазбегна павінна было

паскорыцца, і яно паскорылася», — заўважыў Васіль Калташоў. Эксперт адзначыў, што скарачэнне аб'ёму міжнароднага гандлю ў гэты перыяд асабліва моцна адбілася на адпаведным маршруце, што без сумневу з'яўляецца вынікам палітыкі мясцовых улад.

ГОДНАЯ АЛЬТЭРНАТЫВА

Беларусь традыцыйна займала важнае месца сярод гандлёвых партнёраў Літвы. Асноўныя напрамкі супрацоўніцтва — узаемны гандаль, транзітна-транспартная сфера і рэалізацыя сумесных інвестыцыйных праектаў у розных сферах дзейнасці. Дынаміка ўзаемадзеяння была станоўчай. Тавараабарот летас паміж краінамі склаў 1,4 мільярда долараў.

На Беларусь прыпадае значная частка грузапатоку Клайпедскага марскога порта. Мінск бярэ на сябе каля трэці ўсіх грузаў LTG Cargo ў Літве. Грузы з Беларусі, якія перавозіліся па літоўскай чыгуныцы ў порт у 2019 годзе, склалі 17,2 мільёна тон, а з порта ў Беларусь — 585 мільёнаў тон. Больш за тое, угнаенні «Беларуськалія» складаюць каля 98 % усяго абароту тэрмінала на сыпных грузаў Клайпедскага порта Biru kroviniu terminalas. Беларускія грузы важныя і для літоўскай чыгуныкі, адзначаецца на партале LRT. Паводле даных кампаніі, выручка групы кампаній Lietuvos geleizkeliai ў 2019 годзе склала 505,6 мільёна еўра, гэта значыць, кампанія можа страціць каля 20 % прыбытку з-за адсутнасці беларускіх грузаў.

Тым часам стала вядома, што Расія і Беларусь актыўна рыхтуюцца пачаць перакідку нашага транзіту ў расійскія парты. Краіны Балтыі ў сваю чаргу рызкуюць страціць значныя сумы грошай. Міністр энергетыкі РФ Аляксандр Новак павысіў прагноз па аб'ёме перанакіраванняў паставак нафтапрадуктаў Беларусі з парту Літвы ў Расію да 4—6 мільёнаў тон, дасягненне адпаведных дамоўленасцяў чакаецца ў найбліжэйшы час. Пра гэта кіраўнік Мінэнерга РФ паведаміў у інтэрв'ю тэлеканалу «Расія-24». «Як вядома, у нашым навучна-заходнім кластары ёсць вольныя магутнасці парту Прыморск, Санкт-Пецярбург, Усць-Лура. Цяпер ідзе прапрацоўка ўмоў», — сказаў Аляксандр Новак. У пачатку верасня міністр казаў, што Беларусь зможа пастаўляць праз расійскія парты каля 3-4 мільёнаў тон.

Раней губернатар Ленінградскай вобласці Аляксандр Драздзенка паведаміў, што поўнасцю перанесці нафтапатоку з Літвы ў расійскія парты ў Усць-Лузе і Прыморску можна будзе ў 2024 годзе. Ён адзначыў, што прыняць беларускія грузы могуць дзве кампаніі, якія будуць тэрміналы ў Усць-Лузе. Ужо прадстаўлены два буйныя праекты. Аб'ём перавалкі ў Усць-Лузе можа дасягнуць 180 мільёнаў тон да канца 2024 года, гэта будзе найбуйнейшы хаб Еўропы.

На думку вядучага эксперта Міжнароднага інстытута гуманітарна-палітычных даследаванняў Аляксея Кузьміна, будаўніцтва марскога порта ў Расіі сумесна з Беларуссю выйграшынае не толькі для Ленінградскай, але і для суседніх з ёй абласцей. «Для Расіі гэта так жа выгада, як і для Беларусі. У нас ёсць некалькі абласцей — Пскоўская, Смаленская, якія знаходзяцца не ў самым лепшым стане. Калі Беларусь акажацца пераарыентаванай на ленінградскі напрамак, то

воляі-няволяі гэтыя вобласці маюць вельмі прыстойны шанец аднавіцца. А дадатковыя партовыя магутнасці для Ленінградскай вобласці — гэта падарунак», — расказаў Аляксей Кузьмін.

САНКЦЫІ СУПРАЦЬ СЯБЕ

На думку літоўскага публіцыста Яраса Валюкенаса, беларускія санкцыі могуць сур'ёзна ўдарыць па грузаабароце найбуйнейшага порта Літвы ў Клайпедзе. «Літва залежыць ад Беларусі. Цяпер, калі Беларусь перанясе свае грузы ў іншую краіну, увесць порт Літвы загнецца. І гэта ўсё выдатна разумеюць. У беларусаў жа выбар вялікі», — адзначаў Валюкенас. Ён падкрэсліў, што сваімі дзеяннямі Літва можа ўвесці санкцыі толькі супраць сябе самой.

З ім згодны літоўскі палітык Казімерас Юрайціс. «Гэта будзе катастрофай для Літвы, калі Беларусь адвядзе свае грузы. На Беларусь прыпадае вялікі грузапатоку ў Літве. Але нашым уладам гэта ўсё роўна. Яны зараз аслеплены грашмыма Еўрасаюза. Ім так важна асвоіць гэтыя сродкі, і тое, што прападуць беларускія грузапатокі, ім зусім абыякава», — заявіў Юрайціс парталу Baltnews.

Як заўважыў у каментарыі Baltnews прэзідэнт расійскай асацыяцыі прыбалтыйскіх даследаванняў Мікалай Мяхэвіч, страта беларускага транзіту можа каштаваць Літве да сямі працэнтаў ВУП. Раней эксперт па энергетыцы Барыс Марцінкевіч раслуцмачы парталу, што калі Мінск пагодзіцца на перакідку і нафтапрадуктаў, а пазней і калійных угнаенняў у Ленінградскую вобласць, то Прыбалтыка — у большай ступені Літва — рызкуюць страціць каласальныя сродкі.

Зразумела, Беларусь адразагавала на адкрыта варажы дзеянні прыбалтыйскіх краін. «Як і абцаці, мы таксама ўводзім у дзеянне ў адказ сіметрычныя абмежавальныя меры па кожнай з гэтых краін. Мы казалі, што гэта сыходная спіраль, запущаная з падачы асобных літоўскіх кіраўнікоў. Будзем адказваць і далей, але ніколі не будзем ініцыяваць падобныя крокі, — адзначаў у сваёй заяве прэс-сакратар МЗС Анатоль ГЛАЗ. — І хто ад гэтага выйграе? Можа быць, асабіста Лінкявічус (міністр замежных спраў Літвы. — Рэд.), якому трэба зрабіць усё, каб яго заўважлі перад надыходзячымі выбарамі. На яго зарплату гэта дакладна не паўплывае, у адрозненне ад даходаў літоўскіх бізнесменаў і падаткаплацельшчыкаў, якія звязаны сумеснымі праектамі, здзелкамі і інвестыцыямі з суседняй краінай», — звярнуў увагу прадстаўнік беларускага МЗС.

І яшчэ. Паводле нядаўна агучаных статыстычных даных, у Літве ў жніўні зарэгістравана 42,4 працэнта беспрацоўных сярод грамадзян маладзёжных за 30 гадоў. Гэта ўдвая больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года, паведаміла Служба занятасці краіны. У верасні маладзёў пачала актыўна звяртацца ў Службу занятасці, пры гэтым кожны другі зарэгістраваны быў ва ўзросце да 29 гадоў. З моманту пачатку каранціну колькасць беспрацоўных маладых людзей у краіне павялічылася на 18,9 тысячы чалавек. Пагадзіцеся, насамрэч трывожная тэндэнцыя. Можа нашым суседзям варта задумацца, што абраны ім шлях насамрэч вядзе ў бездань.

Пётр ДУНЬКО.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н. С. извещает о проведении 14 октября 2020 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка с учетом НДС (20%), бел. руб.
3	Капитальное строение с инв. № 320/С-37325, площадью 0,00 кв. м, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – мазутохранилище . Составные части и принадлежности: мазутохранилище с резервуаром (а), пл. 72,9 кв. м, мазутохранилищем, общей пл. 50,7 кв. м, гаражами (б), общей пл. 97,9 кв. м, железобетонное ограждение, 69 м. п. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/18	25 108,30	2 510,83
4	Капитальное строение с инв. № 320/С-37298, площадью 127,0 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад хранения стройматериалов . Железобетонное ограждение, 107,5 м. п. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/14	6 361,49	636,15
7	Стол холодильный СХС-70-011, (инв. № 61272)	480,00	48,00
8	Сковорода электрическая секционная СЭС-0,25/2, (инв. № 61192)	210,00	21,00
9	Шкаф жарочный (инв. № 60020)	195,00	19,50
10	Шкаф пекарный (инв. № 1341)	222,00	22,20
12	Машина стиральная В10-332 (инв. № 61382)	1 260,00	126,00
13	Машина стиральная В35-322 (инв. № 61336)	2 850,00	285,00
14	Машина разрывная (инв. № 60151)	3 540,00	354,00
15	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60940)	5 130,00	513,00
16	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60939)	5 130,00	513,00
17	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60938)	5 130,00	513,00
18	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60937)	5 130,00	513,00
19	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60936)	5 130,00	513,00
20	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60935)	5 130,00	513,00
21	Удлинение ступеца в ц № 1, инв. № 61011	1 320,00	132,00
22	Листопрокатная машина UBR 20*1600 (инв. № 60731), роллганг приемный к листопрокатной машине 038-8 (инв. № 606783), роллганг приемный к листопрокатной машине (инв. № 60782), роллганг, подающий к листопрокатной машине (инв. № 60781)	50 580,00	5 058,00
23	Ленточнопильный станок PP 362 G (инв. № 60652), роллганг к ленточной пиле (инв. № 61170)	6 420,00	642,00
24	Продольный строгально-фрезерный станок мод.7216 Г-10 (инв. № 60896)	111 060,00	11 106,00
25	Продольно-строгальный станок модели 7А116 (инв. № 60864)	30 240,00	3 024,00
27	Ленточнопильный станок PP700 (инв. № 60671), роллганг подающий к станку PP700 (инв. № 60682), роллганг приемный к станку PP700 (инв. № 60683)	19 170,00	1 917,00
28	Станок торцефрезерный модели ТФС-4 (инв. № 60677)	20 340,00	2 034,00
29	Твердомер ТПГ-2 (инв. № 60156)	420,00	42,00
31	Твердомер 2109ТБ (инв. № 60168)	600,00	60,00
32	Спектрометр FOUNDRY-MASTER UVR (инв. № 60913)	24 210,00	2 421,00
33	ПЭВМ «Большая возможность» И5-3340 (инв. № 61365)	120,00	12,00
34	ПЭВМ «Сильвердо-2000» (инв. № 60743)	60,00	6,00
36	Монитор LG1753S (инв. № 60744)	30,00	3,00
39	Дефектоскоп УД2-12 (инв. № 60175)	510,00	51,00
42	Вертикально-консольный фрезерный станок мод. FSS400MR-80 (инв. № 60981)	14 400,00	1 404,00
43	Пресс АКНА-3225 (инв. № 50607)	8 100,00	810,00
44	Горизонтально-расточной станок 2А614 (инв. № 50037)	4 800,00	480,00
45	Станок кромкострогальный 7808 (инв. № 50171)	16 500,00	1 650,00
48	Пресс К-1034 50184, роллганг к прессу К-1034 2 шт. (инв. № 50764)	6 690,00	669,00
49	Пресс KE-2232 (инв. № 50159)	3 300,00	330,00
50	Консольно-фрезерный станок 6Р83 (инв. № 60485)	1 800,00	180,00
52	Пресс-ножницы НБ-5222 (инв. № 50206)	900,00	90,00
53	Пресс KE-2330 (инв. № 60347)	3 300,00	330,00
61	ПЭВМ NTT 1170-2 (инв. № 60511)	60,00	6,00
62	ПЭВМ NTT (инв. № 61349)	24,00	2,40
63	ПВМ Farmosa Atlon 2000 (инв. № 60559)	45,00	4,50
64	Монитор LG Flatron 194 WS (OMTC) (инв. № 60878)	21,00	2,10
67	Монитор 19" LG 19EN33S-BLED (инв. № 61354)	9,00	0,90
73	БС ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61110)	39,00	3,90
74	БС ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61108)	39,00	3,90
75	Степелаж для промежуточного склада (инв. № 61420)	1 008,00	100,80

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 303-53-09, Григоревич Павел Карлович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»:** р/с BY52 BLBE 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 1 октября 2020 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09:00 до 13:00 и 14:00 до 16:00.

Применяемый для участия в аукционе закончен 12 октября 2020 г. в 16.00 включительно.
Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %.** Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидлируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 24.03.2020 г. № 57 (29171).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».
Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 122-66-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 12 ноября 2020 года проводит ЗА открытый аукцион по продаже имущества

№ лота	Наименование имущества	Год выпуска	Начальная цена торгов, бел. руб. (в т. ч. НДС 20%)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Автопогрузчик вилочный «Амкорд 451А», идентификационный № YA3A51A0906211	2006	9 168,00	916,80

Имущество, выставленное на аукцион, находится в республиканской собственности и хозяйственном ведении ОАО «БЕЛВТОРРЕСУРСЫ», г. Минск, ул. Казинца, д. 2, к. 21.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 12 ноября 2020 г. в 10.30.
К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительные и другие необходимые документы до 15.09.2020 года.

Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи 12 ноября 2020 г.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней, нерезиденты Республики Беларусь – в течение 10 банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем (единственным участником) по фактическим затратам не позднее следующего дня после их проведения.
4. РУП «Белспецконтракт» имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона.

5. Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ЛАО Сбербанк, г. Москва № корсчета 3010181040000000025. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893, К/С в ОАО «Банк БелБЭЗ» № 3011181080000000659. SWIFT/BC: SABRUMM. Без НДС.

Справки по тел./факсу (017) 398 05 41.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 2:
- капитальное строение, инв. № 410/С-28262 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – забор), общей площадью 702,3 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1Е, забор;
- капитальное строение, инв. № 410/С-28181 (назначение – 2 29 08 здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад кирпичный), общей площадью 814,8 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1Е/2;
- капитальное строение, инв. № 410/С-22461 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – закрытая терраса для хранения велосипедов), общей площадью 452,7 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1Е/1;
- капитальное строение, инв. № 410/С-28180 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – пожарный резервуар), общей площадью 34,0 кв. м, расположенное по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1Е.
Лот № 2 расположен на земельном участке кадастровый № 420850100001010312, площадью 0,7366 га (назначение – земельный участок для размещения объектов иного назначения), находящемся по адресу: Гродненская область, г. Волковыск, ул. Комарова, 1Е/1.
Начальная цена продажи лота – 62 270,89 руб. (шестьдесят две тысячи двести семьдесят рублей восемьдесят девять копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка – 6 227 руб. (шесть тысяч двести двадцать семь рублей)

Продавец – Волковыский филиал Гродненского областного государственного общества, 231900, г. Волковыск, ул. Брестская, 32, тел. 8-01512-621-86

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70

Условия аукциона – аукцион без условий. Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBBY30120500083225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 02 ноября 2020 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержится на сайте организатора аукциона <https://grino.by/auction/>
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 15.05.2020 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 212, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед – с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 29 октября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <https://grino.by/auction/>

Извещение о проведении повторных* торгов в форме открытого аукциона ЗАО «ТК Банк» ЗАО «ТК Банк» проводит повторные торги в форме открытого аукциона по продаже следующего имущества:

Номер лота	Наименование	Адрес	Площадь, м²	Дата ввода в эксплуатацию	Начальная цена предмета торгов с учетом НДС, евро	Размер задатка, евро	Сумма шага аукциона, евро
1	Изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-125545	г. Брест, ул. Советская, 34-1	11 957,1	20.08.2013	8 440 981,51	84 409,82	422 049,08

Торги состоятся 13 октября 2020 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Тимирязева, 65а. Участие в торгах оформляется заявкой на участие в аукционе. Заявки принимаются с 9.00 2 октября 2020 года до 17.00 12 октября 2020 года.

Для участия в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и представившие следующие документы: письменную заявку на участие в торгах; подписку о том, что у них нет препятствий, предусмотренных законодательством, для приобретения имущества.

Сумма задатка в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа должна быть внесена на текущий (расчетный) банковский счет продавца не позднее 12 октября 2020 года. Получатель платежа: ЗАО «ТК Банк», УНП 807000163, р/с BY28BVT6670002760000000933, БИК BVTBY2X. Назначение платежа: задаток за участие в аукционе.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. В случае признания торгов состоявшимися по инициативе подачи заявления только одним участником, предмет аукциона может быть продан этому участнику с его согласия с увеличением начальной цены аукциона на 5 процентов. Организатор торгов вправе отказать от их проведения в любое время, но не позднее чем за 3 (три) рабочих дня до наступления даты его проведения.

Результаты торгов оформляются протоколом торгов, который подписывается победителем аукциона (покупателем – единственным участником) в день проведения торгов. Победитель аукциона обязан заключить договор купли-продажи с продавцом в течение 5 (пяти) рабочих дней с даты проведения аукциона. Срок оплаты – после государственной регистрации договора купли-продажи. Если не позднее 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения аукциона. Оплата производится в белорусских рублях по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа. Переход права собственности на приобретаемое имущество происходит после полной оплаты его стоимости. Расходы, связанные с организацией и проведением торгов, а также государственной регистрацией договора купли-продажи и перехода права собственности, несет покупатель.

Ознакомиться с предметом аукциона можно, связавшись с продавцом, по тел. (+375 17) 270-80-00 (Мальков Сергей Владимирович, Янушкевич Сергей Анатольевич) или на сайте <https://tcbank.by/about/ selling/>. Продавцом и организатором торгов выступает ЗАО «ТК Банк», г. Минск, ул. Тимирязева, 65а.

* – Извещение о проведении торгов было опубликовано в газете «Звезда» от 04.08.2020 и 16.09.2020

Утерянные бланки полиса формы 2РН, 2РП серия KE № 0120713, 0120754 ЗАОСО «КЕНТАВР» считать недействительными. УНП 100885903

ІНТЭР'ЕР ДЛЯ ЭСТРАДНАЙ ЗОРКІ

Бізнес на асіне

На Дні пісьменства ў Бялынічах, які сёлета прымала Магілёўшчына, я звярнула ўвагу на незвычайныя экспанаты ад Глускага раёна — старадаўнія чамаданы, асінавы капялюш (хоць мне спачатку падалося, што ён саламяны), гардэроб савецкай модніцы. Як высветлілася, усё гэта мае дачыненне да легендарнай фабрыкі, якая да рэвалюцыі называлася «Спартры», а потым перажыла шмат трансфармацый і змен назваў. Але справа па вытворчасці той самай спартры — асінавай

ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Глускага райвыканкама Алена САМУЙЛІК, кіюком паказваючы на вялікі стэнд, дзе маладая дзяўчына за станком пляце асінавую касу.

Ніна Шум прыйшла на фабрыку сямнаццацігадовай дзяўчынай у канцы 40-х мінулага стагоддзя. На той момант у арцелі працавалі некалькі сотняў чалавек, прычым 70% з іх былі камсамольцамі. Не дзіўна, што адбылося, кажучы сучаснай мовай, рэбрэндыраванне назвы прадпрыемства на больш рэвалюцыйную «КІМ» — Камуністычны інтэрнацыянал моладзі. А ў

ка Ганна Шум жыве ў гістарычнай частцы гарадскога пасёлка, дзе раней знаходзіўся яўрэйскі квартал. Побач — аптэка, і Ганна Шум сцвярджае, што калісьці гэтым вялікім домам, дзе акрамя яе жыве яшчэ дзве сям'і, валодаў заможны яўрэй. Ён жа быў уладальнікам аптэкі. Дом з высокай столлю агульнай плошчай прыкладна 150 «квадратаў» пабудаваў сабе ў 1880 годзе. Зараз у Ганны рамонт і мы сядзім у застаўленым рознай мэбляй пакоі. Дарэчы, часткова зробленай на Глускім прамкамбінаце. Сёння гэта, лічы, музейныя экспанаты.

— Гэтым крэслам і эдлікам ужо болей чым 70 гадоў, — кажа суразмоўніца. — У нас калісьці быў поўны набор мэблі. Я сядзела на крэсле, рабіла ўрокі і ўяўляла сабе царыцай, бо гэта крэсла было з такой спінкай, што падавалася мне тронам. А яшчэ яно вельмі дысцыплінавала. Калі мы з сястрой хадзілі ў музычную школу, хатнія заданні заўсёды выконвалі на гэтым троне. Можца смяяцца, але нават інструмент па-іншаму гучаў. Крэсла неверагодным чынам стымлявала стараннасць. Да яго так і хацелася звярнуцца, як Гаеў у чэхаскім «Вішневым садзе» да шафы, — паважае крэсла.

Акрамя маці, на фабрыцы працаваў і бацька Ганны Вадзім. Жанчына згадвае, як ён прыехаў з Украіны ў іх маленькі гарадок, убачыў юную Ніну і вырашыў застацца. Глуск наогул лічыўся перспектывным населеным пунктам. Тут было шмат моладзі і ніякіх праблем з работай.

— Нашы майстры мелі залатыя рукі, — запэўнівае Ганна. — Рабілі дзверы, кухонныя гарнітуры, выконвалі індывідуальныя заказы — сюды прыязджалі за мэбляй з усяго Савецкага Саюза. Той жа Кіркораў, як мне расказвалі, дзверы загадваў. Пасля развалу Саюза прадпрыемства абанкруцілася. А да таго часу

Той самы знакаміты асінавы капялюшчык.

на ім можна было зарабіць вельмі добрыя грошы.

Чамадан з абрыкосавым варэннем

А хто не ведае пра глускія чамаданы? У сямідзясятых імі карысталіся, напэўна, усе жыхары Савецкага Саюза. Глуск пастаўляў іх ва ўсе куточки вялікай краіны, у тым ліку ў Маскву, Ленінград, Свядлоўск. У Ганны яшчэ захавалася некалькі такіх чамаданаў. Натуральная скура, металічныя ражкі, драўляныя дэталі, кардон — было прэстыжна валодаць такім модным аксэсуарам. Чамаданам не менш за паўстагоддзя, кажа Ганна і смяецца, што яна іх равесніца.

— З маленькім, які называюць яшчэ дэмбельскім, бацька хадзіў у лязню — там вельмі зручна размяшчаліся венік і прыналежнасці для мыцця, — усміхаецца яна. — А вузь з тым, што крыву паболей, мы ездзілі ў госці да бабулі ва Украіну.

парадаў вельмі ганарыліся, калі аб'явілі, што ў калоне ідуць раб-ботнікі Глускага прамкамбіната.

Станок, які зрабіў Глуск вядомым на ўвесь свет

Каб карцінка склалася цалкам, трэба пабываць у раённым гісторыка-краязнаўчым музеі, дзе захоўваецца тое самае абсталаванне, дзякуючы якому немец разбагацеў, а Глуск стаў вядомым месцам.

— Яго нам перадалі мясцовыя жыхары, — удакладняе **галоўны захавальнік музея Вольга БАЙКО**.

Прынцып работы прасты: замачваюць прыстасаванне на сцяне, заціснуў у ім драўляную нарыхтоўку — і з дапамогай разака рабі сабе танюсенькую габлюшчу. Яшчэ адно прыстасаванне прызначалася для таго, каб плесці з яе косы. А выраіноўваць іх дапамагаў так званы прэс.

— Адначасова можна было зрабіць чатыры стужкі. З іх потым ткалі асінавыя рагожкі. У савецкі час яны вельмі шырока выкарыстоўваліся ў якасці фіранак, — кажа Вольга і паказвае на яшчэ адзін станок. Ён якраз і прызначаны для таго, каб рабіць на ім гэтыя палотны.

Супрацоўніца музея расказвае, што працавалі на фабрыцы ў некалькі змен, і першая распачынала сваю работу ажно ў чатыры гадзіны раніцы. Тым, хто хацеў падзарабіць, дазвалялася плесці габлюшчу дома. Гэта быў дадатковы заробак. Кажуць, што за палотнай глускіх ткачых прыязджалі нават з краіні Цэнтральнай Азіі. За адно плацілі 14—16 капеек. Не шмат, але гэта былі жывыя грошы.

— Заўсёды цікава размаўляць з людзьмі, якія бацьчы у музеі знаёмыя рэчы і расказваюць, як працавалі, — кажа Вольга. — Становіцца зразумела, што недарэмна збіраеш усё гэта. У Бялынічах на Дні пісьменства да нас падышла жанчына і нават расплакалася, глядзячы на сукенкі савецкага перыяду. У такіх мы хадзілі ў маладосці, з настальгіяй сказала яна. А мы сабралі іх, каб нагадаць, што тыя таксама вырабляліся на нашым прамкамбінаце. У іх красаваліся мясцовыя модніцы.

У музеі ёсць яшчэ і Кніга народнай славы, куды ўпісаны імёны тых, хто меў дачыненне да Глускага прамкамбіната. Яе перадалі былыя работнікі з надзеяй, што іх нашчадкі будуць ганарыцца сваёй малой радзімай. Бо быў час, калі Глуск прымеў на ўвесь Савецкі Саюз.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.
г. п. Глуск.

Вось з гэтым чамаданам мы ездзілі да бабулі ва Украіну.

габлюшкі, якую распачаў у беларускай глыбініцы прадпрыемальны немец — жыла амаль да развалу вялікай краіны. Падобных ёй на ўвесь Савецкі Саюз было яшчэ дзве — на Урале і ў Ленінградзе. З асінавай габлюшкі тут рабілі нарыхтоўкі для капелюшоў, фіранак і іншых вельмі запатрабаваных рэчаў. У капелюшах з глускай рагожкі фарсілі савецкія модніцы і нават замежныя бізнесвумен. Праўда, крута?

— У нас у Глуску жыве дачка майстрыхі, якая мела дачыненне васьць да гэтых капялюшчыкаў, — заінтрыгавала начальніца аддзела

1960 годзе арцель перайменавалі ў прамкамбінат. Вытворчасць была значна пашырана, але драўляная габлюшка працягвала вырабляцца. Пра яе нават напісалі ў сваім неўміручым рамане «12 крэслаў» Ільф і Пятроў: «Унутры моднай і капялюшчай кватэры не было ні спартры, ні адстройвання, ні безгаловых манекенаў з афіцэрскай выпраўкай...» Гаспадыня кватэры проста знайшла іншы спосаб падзарабіць. Але ёсць людзі, якія памятаюць калі не пра капялюшчыкі, дык пра фіранкі з глускай спартры, якія ўпрыгожвалі крымскія здраўніцы.

Дзяўчына з плаката

Майстрыхі Ніны Шум ужо, на жаль, няма ў жывых, але яе дач-

У такіх сукенках красаваліся мясцовыя модніцы.

Родам мой тата з Данецкай вобласці, з сумна вядомай нам сёння Горлаўкі. Але ў тыя часы гэта было месца, куды я любіла ездзіць на канікулы. Назад вярталіся з поўным чамаданам прысмакаў. Бабуля рабіла цудоўнае абрыкосавае варэнне і мы цалкам запаўнялі ім чамадан — ён становіўся непад'ёмны. Ехалі тры дні. Выязджалі з Бабруйска, а ў Харкаве рабілі перасадку. Бабуліны пельмені, баршчы і варэнікі дагэтуль згадваю з настальгіяй.

У сярэдзіне 80-х Ганна, калі вучылася ў старэйшых класах, нават падпрацоўвала падчас канікул на знакамітай вытворчасці. Была пры справе і мела ўласныя грошы. Наогул, кажа, жылі цікава. А ў час

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

КНІЖНЫ ГАСЦІНЕЦ

Аўтар аповесці пра Адама Станкевіча высветліў сапраўдны адрас яго віленскай кватэры

Леанід Дранько-Майсюк. «...Усе бачылі нястачу віна...» Мінск, «Кнігазбор», 2020

«Веру, што не ўсе кветкі засохнуць, і шанавая праўда не раскідае — збірай...»

Завычай так рабіў, каб не сварыцца, але сварыўся; не хацеў казаць лішняга, але казаў... Так прадстаўляе героя сваёй дакументальнай аповесці...

з маленства ўсвядоміў: каб дасягнуць свайго, трэба цяжка працаваць, трэба стаяць за сваё... Ён паспеў неверагодна шмат. «Цікавіўся ўсім карысным, унікаў у любую неабходную з'яву, якая, на яго думку, рабіла яношэйшым роднае неба».

нястачу віна». Але ўзяць не было адкуль — і Ісус Хрыстос ператварыў віно ў ваду.

Станіслаў Лем. Охота. Издательство АСТ, Москва, 2020

Станіслаў Лем добра знаёмы нам па чужоўных беларускіх перакладах, зробленых Анатолем Бутэвічам.

падрабязным, няспешным разгортваннем зямнога пейзажу — хлопчак збівае пухнатыя галоўкі асоту, на галінцы агрэсту пагойдваюцца паўпразрыстыя ягады, у сонечным промні таўчэцца машкара — і гэтак жа падрабязным апісаннем «нечага», якое, як планета Саларыс, пачварна пераймае зямныя вобразы.

СЁННЯ

Месяц Першая квадра 24 верасня. Месяц у сусор'і Авена.

Сонца

Table with 3 columns: Location, West (Заход), East (Даўжыня дня). Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

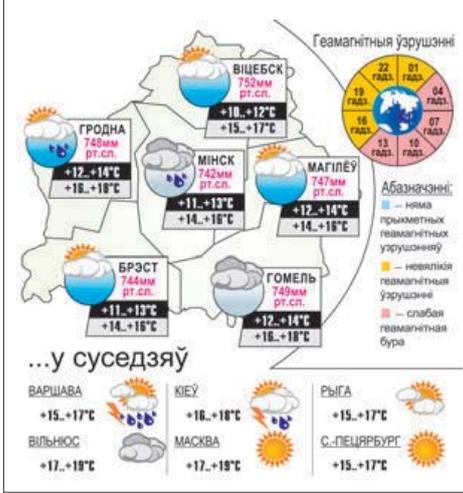
Імяніны

Пр. Арыядны, Ірыны, Соф'і, Барыса, Вен'яміна, Івана, Іларыёна, Міхаіла, Уладзіміра, Яўмена, К. Данута, Тэрэзы, Ігара, Марка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Calendar section with columns for 'Даты', 'Падзеі', 'Людзі'. Includes dates 1910, 1930, 1935, 1940, 2000, 1835, 1915, 1930, 1935, 1975 and names of historical figures.

USMIXHEMSJA section with jokes and riddles. Includes text like 'Марыйка какетліва: — Васіль, ты верыш у каханне з першага погляду...' and 'Муж сварыцца з жонкай: — Наталка, я вядома, не лепшы з лепшых... але і ты не мамчын боршч!'.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а. Тэлефоны ў Мінску: прыёмная — 311 17 13 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by. Газета адрэдаваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ДП № 02330/106 ад 30.04.2004.